

Prva alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet predlaga državnemu zboru sprejem zakonov

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNEM SVETU

Na podlagi prve alineje 97. člena Ustave Republike Slovenije je Državni svet Republike Slovenije na 7. seji, dne 11. 6. 2003, določil besedilo predloga zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o državnem svetu in ga na podlagi prvega odstavka 114. člena poslovnika državnega zbora (Ur.l. RS, št. 35/2002) pošilja državnemu zboru v obravnavo in sprejem.

Državni svet na podlagi 95. člena poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) določa državnega svetnika mag. Adolfa Zupana kot predstavnika državnega sveta na sejah državnega zbora in njegovih delovnih telesih pri obravnavi predloga zakona.

UVOD

Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Zakon o državnem svetu (Uradni list Republike Slovenije, št. 44/92) ureja volitve v Državni svet in organizacijo Državnega sveta. Ureditev te materije na zakonski ravni je predvidela Ustava Republike Slovenije v 96. oziroma v 98. členu.

Zakon v prvem delu ureja volitve, v drugem delu pa temeljna vprašanja organizacije in dela Državnega sveta. Pri tem izhaja iz položaja, kot ga ima Državni svet v organizaciji državne oblasti v skladu z ustavo. Državni svet je drugi dom v sistemu nepopolne dvodomnosti, ki ima v skladu z ustavo določene pristojnosti, s katerimi sodeluje v zakonodajnem postopku. S pristojnostmi, ki so šibkejše od pristojnosti Državnega zbora, Državni svet vpliva na delo in odločitve Državnega zbora.

V tem okviru zakon v drugem delu ureja izvolitev predsednika in podpredsednika ter njuna pooblastila. Zakon ureja konstituiranje Državnega sveta, potrditev mandatov članov Državnega sveta in pravico do pritožbe na Ustavno sodišče v primeru, če Državni svet ne potrdi mandata.

Pomemben je del zakona, ki ureja način sodelovanja Državnega sveta z Državnim zborom. Predsednik Državnega zbora obvešča predsednika Državnega sveta o sejah Državnega zbora in mu pošilja vsa gradiva o zadevah, ki so na dnevnem redu seje Državnega zbora, predsednik Državnega sveta pa obvešča predsednika Državnega zbora o predlogih, mnenjih in zahtevah, ki jih je sprejel Državni svet o zadevah iz pristojnosti Državnega zbora.

Zakon ureja tudi pravice in dolžnosti članov Državnega sveta. V tem okviru ureja imuniteto članov Državnega sveta, nezdržljivost funkcije člana Državnega sveta z drugimi funkcijami in prenehanje mandata. Funkcija člana Državnega sveta je častna, član Državnega sveta pa ima pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka in povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.

Zakon o državnem svetu je sprejela tridomna Skupščina v letu 1992, ko Državni zbor in Državni svet še nista bila konstituirana. Po sprejemu zakon ni bil nikoli spremenjen ali dopolnjen, čeprav skopo ureja položaj Državnega sveta v primerjavi z drugimi zakoni, ki urejajo organizacijo in delo določenega ustavnega organa (npr. Zakon o ustavnem sodišču, Zakon o računskem sodišču, Zakon o varuhu človekovih pravic). Tudi Računsko sodišče Republike Slovenije, ki je 28. februarja 2003 izdalo revizijsko poročilo o poslovanju Državnega

sveta v letih 2000 in 2001, je ugotovilo, da status in plača predsednika in sekretarja Državnega sveta niso zakonsko urejeni.

Tako v Zakonu o državnem svetu ni urejeno financiranje Državnega sveta in njegovih funkcionarjev. Zakon ne ureja višine dohodka predsednika Državnega sveta. Poleg tega veljavni zakon v 62. členu določa le, da je funkcija člana Državnega sveta častna, obenem pa ne določa, da predsednik Državnega sveta svojo funkcijo opravlja poklicno. Zakon je v tem delu pomanjkljiv, saj ne ureja materije, ki bi jo moral urejati. Državni svet se je omenjene pomanjkljivosti zakona zavedal in je v letu 1993 sprejel poslovnik (Uradni list RS, št. 44/93), ki v 100. členu določa, da predsednik opravlja svojo funkcijo poklicno. Državni svet je tako v poslovniku specialno uredil položaj predsednika, medtem ko veljavni zakon le splošno določa, da je funkcija svetnic in svetnikov častna. Državni svet se je zavedal, da je takšna ureditev le začasna, zato je v zakonodajni postopek leta 1994 vložil Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah zakona o državnem svetu (Poročevalec Državnega zbora Republike Slovenije, št. 17 z dne 5. maja 1994), s katerim je predlagal uzakonitev možnosti poklicnega opravljanja funkcije predsednika Državnega sveta ter poleg tega tudi njegovo plačo in ustrezno ureditev nadomestil svetnic in svetnikov. Državni zbor zakona ni sprejel, Računsko sodišče pa je vložilo zahtevo za presojo zakonitosti 100. člena poslovnika pred Ustavnim sodiščem. Častnost funkcije ne pomeni, da se funkcija opravlja brezplačno. Zakon ureja, da imajo svetnice in svetniki pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka za čas opravljanja funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.

Težko je opredeliti, kaj natančno pomeni omenjena sintagma "nadomestilo izgubljenega zaslužka", ki je opredeljena v 62. členu Zakona o državnem svetu. V prvem in drugem mandatu je Državni svet sprejel sklep, v skladu s katerim so svetnice in svetniki prejemali nadomestilo izgubljenega zaslužka v vrednosti 33 odstotkov nadomestila, ki je pripadal poslancu Državnega zbora za polni delovni čas. Podlaga za takšno ureditev je v drugem odstavku 13. člena Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list št. 30/90, 2/91, 18/91, 22/91 in 4/93 in 18/94), ki določa, da se funkcionarju, ki funkcijo opravlja nepoklicno in ni prejel nadomestila osebnega dohodka (ta bi se funkcionarju izplačal v podjetju, kjer je funkcionar v delovnem razmerju, iz sredstev družbenopolitične skupnosti, kjer opravlja funkcijo) prizna del osebnega dohodka. Ta lahko znaša največ 33 % osebnega dohodka, ki bi pripadal funkcionarju za poklicno opravljanje funkcije za poln delovni čas.

Sintagma "nadomestilo izgubljenega zaslužka" izhaja iz časa, ko je bil v Sloveniji uveden delegatski sistem. Kljub temu da so poslovnik Skupščine pred letom 1992 določali, da je funkcija delegata častna družbena funkcija, je v mandatu 1990-1992 od skupnega števila 240 delegatov Skupščine 70 delegatov opravljal svojo funkcijo poklicno,

in sicer na podlagi dogovora med klubi delegatov glede na zastopanost njihovih političnih strank v Skupščini. Medtem ko je 70 delegatov svojo funkcijo opravljalo poklicno, pa je 170 delegatov prejelo eno tretjino plače poklicnega delegata.

Težave so predvsem pri določanju in izračunavanju višine nadomestila izgubljenega zaslužka, ki je pri vsaki svetnici oziroma svetniku drugačen in bi ga Državni svet moral računati za vsakega člana posebej. Tudi Računsko sodišče v revizijskem poročilu ne navaja, kako bi Državni svet moral izplačevati nadomestila svojim članom. Veljavni zakon določa, da ima član Državnega sveta pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka za čas opravljanja funkcije in pri tem ne omenja izključno izgubljenega zaslužka pri delodajalcu. Član Državnega sveta bi lahko po službenem času opravljal še kakšno drugo pridobitno dejavnost in bi zaradi opravljanja svetniške funkcije izgubil zaslužek. V skladu z zakonom bi mu moral Državni svet povrniti stroške tudi za ta del izgubljenega zaslužka, ki bi ga bilo težko dokazati in izračunati. Poleg tega so seje Državnega sveta tudi v popoldanskem času, ko svetniki opravijo svoje dnevne delovne obveznosti pri svojem delodajalcu. To pomeni, da so svetnice in svetniki v Državnem svetu tudi v času, ko koristijo svoj prosti čas in nimajo neposredno izgubljenega zaslužka. Zato se je pokazala potreba po novi in določnejši ureditvi plačil članom Državnega sveta za opravljanje funkcije v Državnem svetu.

Veljavni zakon določa, da Državni svet imenuje sekretarja, ki vodi službo Državnega sveta. Zakon ne ureja niti statusa niti plače sekretarja, zato plačo ureja Državni svet na podlagi sklepa. Pri določanju njegove plače izhaja Državni svet iz tega, da ima sekretar v skladu s 1. členom Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91, 18/91, 22/91, 4/93 in 18/94) položaj funkcionarja, saj ga Državni svet, kot eden izmed naslednikov "Skupščine Republike Slovenije", imenuje na to funkcijo.

Razlog za spremembo in dopolnitve veljavnega zakona je tudi, da veljavni zakon uporablja izraz "sekretar" za osebo, ki vodi službo Državnega sveta. Glede na to, da ima Državni svet tudi sekretarje delovnih teles (komisij) in sekretarje interesnih skupin prihaja do zmede v klasifikaciji nazivov za posamezna delovna mesta v službi Državnega sveta.

Veljavni zakon tudi ne vsebuje določbe, da se sredstva za uresničevanje letnega programa dela Državnega sveta zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na podlagi letnega finančnega načrta Državnega sveta. Takšna določba je potrebna, da se Državnemu svetu omogoči normalno delovanje. Tudi zakoni, ki urejajo organizacijo drugih ustavnih organov (npr. Ustavno sodišče, Računsko sodišče), imajo določbo s podobno vsebino.

Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Predlagana je dopolnitev zakona, ki določa, da predsednik Državnega sveta opravlja funkcijo poklicno. Poklicno opravljanje funkcije predsednika Državnega sveta zahteva količina in narava njegovih nalog in pristojnosti, ki so urejene v 44. členu veljavnega zakona in 16. členu Poslovnika državnega sveta (npr. predstavlja Državni svet, pripravlja, sklicuje in vodi seje Državnega sveta ter usklajuje delo Državnega sveta z delom Državnega zbora in drugimi državnimi organi). Naslednji, 17. člen poslovnika nalaga predsedniku tudi odgovornost, saj določa, da lahko državni svetniki zahtevajo od predsednika obvestila in pojasnila v zvezi z opravljanjem njegove funkcije. Pomembno je tudi mednarodno sodelovanje Državnega sveta, ki je urejeno v 99. členu poslovnika in pri katerem ima glavno vlogo prav predsednik Državnega sveta.

Tudi na prednostni listi funkcionarjev Slovenije je predsednik Državnega sveta uvrščen zelo visoko, kar kaže na pomembnost funkcije, ki jo opravlja predsednik Državnega sveta. V skladu s

Sklepom o določitvi protokolarnih pravil (Uradni list RS, št. 36/94, 24/95, 47/97 in 95/02) je predsednik Državnega sveta hierarhično uvrščen na četrto mesto za predsednikom republike, predsednikom Državnega zbora in predsednikom Vlade, vendar pred predsednikom Ustavnega in Vrhovnega sodišča.

Če predsednik Državnega sveta funkcije ne bi opravljal poklicno, bi to pomenilo, da bi bil še naprej zaposlen na delovnem mestu, ki ga je opravljal do izvolitve v funkcijo predsednika Državnega sveta. Narava dela predsednika namreč zahteva, da predsednik svoj polni dnevni delovni čas porabi za opravljanje svoje funkcije v Državnem svetu, kar so potrdile tudi izkušnje prvih dveh predsednikov Državnega sveta.

Predlog zakona predvideva, da ima predsednik Državnega sveta pravico do plače, kar izhaja iz poklicnega opravljanja funkcije. Višino njegove plače bo določil Državni svet s svojim aktom oziroma z aktom pristojnega delovnega telesa Državnega sveta. Državni svet oziroma njegovo delovno telo bo s svojim aktom plačo predsednika uredil na podoben način, kot je urejena plača predsednika Državnega zbora (ter tudi plača predsednika Ustavnega sodišča, predsednika Računskega sodišča in varuha človekovih pravic). Predsednik državnega sveta bo imel podobno kot predsednik Državnega zbora urejene druge prejemke in pravice, saj se bodo za njih uporabljale določbe zakona, ki ureja te pravice za poslance Državnega zbora. Predlagana ureditev plače predsednika Državnega sveta je tudi najbolj smiselna, saj se bo 1. januarja 2004 začel uporabljati že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002), ki določa enoten zakonodajni okvir določanja plač tako za funkcionarje kot za javne uslužbence in bo uvedel nov način obračunavanja plač funkcionarjem in javnim uslužbencem.

Podobno kot je predlagana ureditev plače predsednika Državnega sveta, se predlaga tudi ureditev plače sekretarja Državnega sveta. Sekretar funkcijo opravlja poklicno in ima v skladu z Zakonom o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list RS, št. 30/90, 2/91, 18/91, 22/91, 4/93 in 18/94) status funkcionarja. Zaradi boljše preglednosti in opozorila Računskega sodišča se je z dopolnitvijo zakona predvidelo, da se status funkcionarja sekretarja Državnega sveta navede v Zakonu o državnem svetu.

Predlog zakona predvideva, da ima sekretar Državnega sveta, ki opravlja svojo funkcijo poklicno, pravico do plače. Višino njegove plače bo določil Državni svet oziroma pristojno delovno telo Državnega sveta s svojim aktom. Sekretar državnega sveta bo imel podobno kot sekretar Računskega sodišča in sekretar Ustavnega sodišča urejene druge prejemke in pravice, saj se bodo za njih uporabljale določbe zakona, ki urejajo te pravice za funkcionarje v državnih organih. Predlagana ureditev plače sekretarja Državnega sveta je tudi najbolj smiselna, saj se bo 1. januarja 2004 začel uporabljati že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002), ki določa enoten zakonodajni okvir določanja plač za funkcionarje in bo uvedel nov način obračunavanja njihovih plač.

Državni svet ima sekretarja, ki vodi službo Državnega sveta, ima pa tudi sekretarje komisij oziroma interesnih skupin. Ti na eni strani pomagajo predsedniku komisije oziroma vodji interesne skupine pri pripravljanju in organiziranju sej ter pripravi gradiva in zapisnikov sej, na drugi strani pa so odgovorni sekretarju Državnega sveta. Zaradi tega je predlog zakona predvidel, da bo imel vodja službe Državnega sveta naziv "generalni sekretar". S tem predlog zakona odpravlja zmedo v klasifikaciji nazivov za posamezna delovna mesta v Državnem svetu.

Ker je zelo težko, oziroma skoraj nemogoče, sproti ugotavljati nadomestilo izgubljenega zaslužka za vsako svetnico ali svetnika posebej, je predlog zakona določil, da ima član Državnega sveta pravico do plačila za opravljanje funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.

Plačilo za opravljanje funkcije člana Državnega sveta bo sejnina, ki se bo določila z aktom Državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa Državnega sveta. Sejnina se bo določala glede na udeležbo na sejah Državnega sveta in sejah njegovih delovnih teles. Glede na to, da se bo višina sejnine določila v razmerju s plačo predsednika Državnega sveta, ki pa se bo s 1. januarjem 2004, ko se bo začel uporabljati že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002), obračunavala na drugačen način, je smiselna ureditev, da se sejnina določa v skladu z notranjim aktom Državnega sveta, ki bo usklajen z zakonodajo. Plačilo za opravljanje funkcije člana Državnega sveta bo omejeno, tako da državne svetnice in svetniki v enem letu ne bodo prejeli več kot tretjine letne plače predsednika Državnega sveta. Na ta način bo možno predvideti letna proračunska sredstva namenjena za plačila svetnicam in svetnikom. Povračilo stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije bo določil z aktom Državni svet oziroma pristojno delovno telo Državnega sveta.

Predlog zakona določa, da se sredstva za uresničevanje letnega programa dela Državnega sveta zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na podlagi letnega finančnega načrta Državnega sveta. Podobno urejajo tudi drugi področni zakoni, ki urejajo organizacijo ustavnih organov (npr. Računsko sodišče, Ustavno sodišče). Takšna določba je nujna za normalno delovanje Državnega sveta.

Primerjalno-pravni prikaz

Večina drugih domov evropskih držav lahko v zakonodajnem postopku vlaga amandmaje na zakone. Amandmaje k zakonom v postopku sprejemanja zakonov lahko vlagajo vsi drugi domovi v ureditvah s popolno dvodomnostjo (BiH, Švica, Italija in Romunija), čeprav ustave dobesedno tega ne urejajo. V ustavnih sistemih nepopolne dvodomnosti pa lahko drugi dom predlaga spremembe zakonov v Belgiji, na Češkem, v Nemčiji, na Poljskem in v Rusiji. V nekaterih državah z nepopolnim dvodomnim sistemom pa so drugi domovi omejeni v izvajanju pristojnosti amandmiranja zakonov v postopku njihovega sprejema. Ustavne omejitve se nanašajo predvsem na amandmiranje zakonodaje finančne narave ali državnega proračuna. Omenjene ustavne omejitve je zaslediti pri irskem, francoskem in španskem senatu ter Domu lordov Velike Britanije.

Nemčija

Ustava (t. i. temeljni zakon) Zvezne republike Nemčije ureja dva domova, ki delujeta na področju zakonodajne oblasti. Spodnji dom, Zvezni zbor (Bundestag) na zvezni ravni predstavlja vse državljane. Zgornji dom, Zvezni svet (Bundesrat) pa je predstavnik dežel (Länder).

Nemška ustava veto obravnava v 77. členu. V primeru, da zakon predlaga Zvezna vlada, ima Zvezni svet pravico dati prvi komentar (Erste Wort) v roku šestih tednov; v določenih primerih v treh oziroma devetih tednih. Mnenje Zveznega sveta, ki lahko obsega tudi amandmaje, na tej stopnji ni zavezujoče za Zvezno vlado, vendar pa je pomemben znak o reakciji Zveznega sveta v času, ko bo odločal o zakonu.

Zvezni svet ima po sprejetju zakona v Zveznem zboru možnost preučitve, ali so bile njegove zahteve iz začetne faze zakonodajnega postopka sprejete. V kolikor se Zvezni svet ne strinja z vsebino sprejetega zakona, lahko zahteva oblikovanje posredovalne komisije (Vermittlungsausschuss) v roku treh tednov. Dvaintridesetčlanska komisija je paritetno sestavljena iz članov obeh domov. Njena naloga je razrešiti nesporazum med obema domovoma predstavnškega telesa. Če komisija na osnovi doseženega kompromisa predlaga spremembo zakona – to se zgodi v večini primerov – mora o tem ponovno sklepati Zvezni zbor (četrti faza).

Nadaljnji postopek je odvisen od narave zakona, ki se sprejema. V

primeru "ugovornih zakonov" (Einspruchsgesetzen), ko soglasje Zveznega sveta ni obligatorno, ima Zvezni svet na voljo suspenzivni veto. Zvezni svet izglasuje suspenzivni veto v roku dveh tednov z absolutno večino svojih članov. Zvezni zbor lahko veto Zveznega sveta v postopku ponovnega glasovanja o zakonu preglasi, vendar samo z absolutno večino. V kolikor je suspenzivni veto Zveznega sveta temeljil na dvotretjinski večini, mora biti veto v Zveznem zboru prav tako preglasovan z dvotretjinsko večino (poleg tega mora glasovati tudi absolutna večina članov Zveznega zbora).

Drugačna pa je praksa v primeru "soglasnih zakonov" (Zustimmungsgesetze), saj Zvezni zbor ne more dokončno odločiti o zakonu, ampak mora soglasje nujno doseči preko posredovalne komisije. Ta institut je podoben absolutnemu vetu.

Nemčija ima torej v izjemnih primerih petfazni zakonodajni postopek. Vsekakor pa je bistveno, da ima – za razrešitev nesoglasja med Zveznim zborom in Zveznim svetom – smiselno četrto fazo, ko posredovalna komisija pripravi kompromisni predlog.

Francija

Parlament Republike Francije je sestavljen iz dveh zbornic: Narodne skupščine (Assemblée nationale) in Senata (Senate). Zakonodajni postopek v Franciji se lahko začne bodisi v Senatu bodisi v Narodni skupščini, odvisno od tega kdo predlaga zakon oziroma kateremu domu ga predloži Vlada. Izjema so finančni zakoni in zakoni, ki zadevajo financiranje socialne varnosti, ki jih mora najprej sprejeti Narodna skupščina. Vsak zakon mora dobiti podporo v obeh domovih v enakem besedilu. V primeru nesporazuma med obema zbornicama se zakonodajni postopek ponovi. Če tudi v drugo med zbornicama ni soglasja glede besedila zakona lahko ministrski predsednik zahteva sestavo mešane komisije (commission mixte) obeh zbornic, ki je sestavljena iz sedmih članov Narodne skupščine in sedmih članov Senata. Naloga omenjene komisije je, da razreši nesporazum med zbornicama. Besedilo, ki ga sprejme komisija, predloži vlada obema zbornicama v potrditev. Amandmaje k predlogu komisije se lahko v zbornicah dodaja samo s soglasjem Vlade.

V primeru da postopek usklajevanja nesporazuma med obema zbornicama propade, lahko Vlada zahteva od Narodne skupščine, da sama oblikuje končno rešitev. Prvi dom, ki ima na zadnji stopnji zakonodajnega postopka prednost pred Senatom, pri oblikovanju končne solucije ni vezan na besedilo poravnalne komisije. Narodna skupščina lahko tedaj sprejme besedilo, kakor ga je izdelala poravnalna komisija, lahko sprejme zadnje besedilo, ki ga je sama poprej sprejela, lahko pa ga tudi spremeni z enim ali več amandmaji, ki jih je sprejel Senat.

Francoski senatorji imajo pravico dodajati amandmaje na zakone. V skladu s 44. členom ustave pripada pravica do amandmiranja zakona članom Parlamenta in Vlade. Člani Parlamenta (tako senatorji kot člani narodne skupščine) pa ne smejo predlagati zakona oziroma amandmaja, ki bi povzročili zmanjšanje javnih virov ali ustanovitev oziroma povečanje javne porabe.

Španija

Parlament (las Cortes Generales) Kraljevine Španije predstavlja špansko ljudstvo in je sestavljen iz Kongresa (Congreso de los Diputados) in Senata (Senado). Španska ustava ureja pristojnost veta Senata v 90. členu ustave. Španski Senat je primer močnega drugega doma v unitarni ureditvi. Čas, v katerem mora Senat preučiti predlog zakona, je precej daljši kot v primeru slovenskega Državnega sveta in znaša dva meseca.

Senat poleg veta, ki učinkuje na celotno zakonsko besedilo, vlaga tudi amandmaje k predlogu zakona. Medtem ko se z vetom zavrne

zakon kot celota, se z amandmaji doseže, da se spremenijo le členi, ki jih Senat ima za sporne. V primeru, da je v poročilu španskega matičnega odbora predložen predlog za veto, je razprava o zakonu kot celoti izključena, ker se o celotnem zakonu razglablja pri predlogu za veto. Ta določba pripomore k ekonomičnosti postopka, da se ne bi podvajalo razpravljanje o zakonu. V primeru sprejetega amandmaja ali veta, za katerega je potrebna absolutna večina senatorjev, se mora zakon poslati s komentarjem nazaj v Kongres. Kongres nato z navadno večino sprejme ali zavrne Senatne amandmaje oziroma lahko preglasi veto z absolutno večino (z navadno večino le v primeru, da je minilo več kot dva meseca od intervencije senata).

Poleg možnosti veta in spreminjanja zakonov pa ima španski Senat v določenih primerih še večjo pristojnost v zakonodajnem postopku. Njegov položaj krepi pristojnost soodločanja skupaj s prvim domom, Kongresom. Gre za nekatere pomembne odločitve, ki se veljavno sprejmejo le pod pogojem, da so sprejeti z večino v obeh domovih. Če omenjena večina ni dosežena, mora poskušati doseči skupno rešitev mešana komisija (Comisión Mixta), ki je sestavljena iz enakega števila članov Senata in Kongresa; o njenem predlogu domova ponovno sklepata. Če tudi to ne uspe, odloči dokončno Kongres z absolutno večino.

Finančne posledice

Predlog spremembe in dopolnitev zakona o državnem svetu ne povečuje sedanjih proračunskih sredstev za delovanje Državnega sveta. S predlogom bi se na zakonski ravni uredili plači predsednika in sekretarja Državnega sveta ter plačila svetnic in svetnikov, ki so sedaj določeni s sklepom Državnega sveta. Nova zakonska ureditev bi natančneje določila velikost obsega sredstev za izvajanje nalog Državnega sveta.

Druge posledice

Sprejem Predloga spremembe in dopolnitev zakona o državnem svetu nima drugih posledic.

Besedilo členov

1. člen

V 44. členu se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

“Predsednik državnega sveta opravlja svojo funkcijo poklicno.

Predsednik državnega sveta ima pravico do plače. Višina plače predsednika državnega sveta se določi z aktom državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa državnega sveta v skladu z zakonom.

Za druge prejemke in pravice predsednika državnega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja te pravice za poslance državnega zbora.”

Dosedanji drugi odstavek postane peti odstavek.

2. člen

V prvem odstavku 46. člena se pred besedo “sekretarja” doda beseda “generalnega”.

V drugem odstavku se pred besedo “sekretar” doda beseda “Generalni”.

Dodajo se novi tretji, četrti in peti odstavek, ki se glasijo:

“Generalni sekretar državnega sveta je funkcionar državnega sveta.

Generalni sekretar državnega sveta ima pravico do plače. Višina plače generalnega sekretarja državnega sveta se določi z aktom državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa državnega sveta v skladu z zakonom.

Za druge prejemke in pravice generalnega sekretarja državnega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja te pravice za funkcionarje v državnih organih.”

3. člen

V tretjem odstavku 47. člena se za besedo “sekretar” doda beseda “generalni”.

4. člen

Za 47. členom se doda nov 47.a člen, ki se glasi:

“Sredstva za uresničevanje letnega programa dela državnega sveta se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije na podlagi letnega finančnega načrta državnega sveta.”

5. člen

V 51. členu se za besedo “sekretarja” doda beseda “generalnega”.

6. člen

V 62. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

“Za opravljanje funkcije ima član državnega sveta pravico do plačila za opravljanje funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.”

Dodata se nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

“Plačilo za opravljanje funkcije člana državnega sveta je sejnina, ki se določi z aktom državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa državnega sveta. Letni znesek sejin, ki se izplača posameznemu članu državnega sveta, ne sme presegati 1/3 letne plače predsednika državnega sveta.

Povračilo stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije določi z aktom državni svet oziroma pristojno delovno telo državnega sveta.”

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

K 1. členu

Od začetka delovanja Državnega sveta je predsednik Državnega sveta svojo funkcijo opravljal poklicno na podlagi 100. člena Poslovnika državnega sveta. Poklicna predsedniška funkcija je potrebna predvsem zaradi narave in količine dela, ki ga izvaja predsednik, zaradi njegove odgovornosti nasproti svetnicam in svetnikom pri opravljanju funkcije in zaradi visoke pozicije na prednostni listi funkcionarjev Republike Slovenije. Ker zakon ureja le, da je funkcija člana Državnega sveta častna, predlagan drugi odstavek 44. člena določa, da predsednik opravlja svojo funkcijo poklicno.

Predlagan novi tretji odstavek na zakonski ravni določa, da ima predsednik Državnega sveta pravico do plače ter ureja višino plače. Predlaga se, da se višina plače predsednika Državnega sveta določi z aktom Državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa Državnega sveta v skladu z zakonom. Predlagana ureditev je smiselna, saj se bo 1. januarja 2004 začel uporabljati že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002), ki določa enoten zakonodajni okvir določanja plač funkcionarjev in uvaja nov način obračunavanja njihovih plač.

Za druge prejemke in pravice predsednika Državnega sveta se v novem četrtem odstavku predlaga uporabo določb zakona, ki urejajo te pravice za poslanca Državnega zbora.

K 2. členu

Dopolnitve v prvem in drugem odstavku 46. člena sledijo spremenjenemu poimenovanju sekretarja Državnega sveta v generalnega sekretarja Državnega sveta.

Iz 1. člena Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list št. 30/90, 2/91, 18/91, 22/91 in 4/93 in 18/94) je razvidno, da ima sekretar Državnega sveta status funkcionarja. Veljavni zakon v 46. členu določa, da Državni svet imenuje sekretarja, ki vodi službo Državnega sveta. Vendar pa zakon ne ureja statusa sekretarja, zato Računsko sodišče v revizijskem poročilu navaja, da je Zakon o državnem svetu pomanjkljiv. S predlaganim tretjim odstavkom se ureja, da je sekretar Državnega sveta funkcionar Državnega sveta.

Predlagan novi četrti odstavek določa, da ima sekretar pravico do plače. Višina njegove plače se določi z aktom Državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa Državnega sveta v skladu z zakonom. To je smiselno glede na novo, že veljavno ureditev plačnega sistema funkcionarjev, ki se bo začela uporabljati s 1. januarjem 2004. Takrat se bo začel uporabljati Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002).

Za druge prejemke in pravice sekretarja Državnega sveta se v novem petem odstavku predlaga uporabo določb zakona, ki urejajo te pravice za funkcionarje v državnih organih.

K 3. členu

Predlagana dopolnitev 47. člena sledi spremenjenemu poimenovanju sekretarja Državnega sveta v generalnega sekretarja Državnega sveta.

K 4. členu

S predlaganim novim 47.a členom se bodo na podlagi letnega finančnega načrta Državnega sveta zagotovila sredstva za uresničevanje letnega programa dela Državnega sveta v proračunu Republike Slovenije, kar je nujno za normalno delovanje Državnega sveta. Podobno določbo vsebujejo tudi zakoni, ki urejajo organizacijo drugih ustavnih organov (npr. Ustavno sodišče, Računsko sodišče).

K 5. členu

Predlagana dopolnitev 51. člena sledi spremenjenemu poimenovanju sekretarja Državnega sveta v generalnega sekretarja Državnega sveta.

K 6. členu

V skladu s sedanjo ureditvijo ima član Državnega sveta pravico do nadomestila izgubljenega zaslужka za čas opravljanja funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije. Predvsem zaradi težav pri določanju in izračunavanju višine izgubljenega zaslужka pri vsaki svetnici oziroma svetniku posebej je s spremembo drugega odstavka 62. člena zakona predvideno, da

ima član Državnega sveta pravico do plačila za opravljanje funkcije v Državnem svetu.

Nov tretji odstavek določa način določanja višine plačila za opravljanje funkcije in povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije člana Državnega sveta. Predlaga se, da bo plačilo za opravljanje funkcije člana Državnega sveta sejnina, ki se bo določila z aktom Državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa Državnega sveta. Takšna ureditev je primerna, saj se bo sejnina člana Državnega sveta izplačevala v razmerju s plačo predsednika Državnega sveta. Ta pa se bo s 1. januarjem 2004, ko se bo začel uporabljati že veljavni Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 56/2002), obračunavala na drugačen način. Zaradi potrebe po planiranju letnih proračunskih sredstev, namenjenih za izplačilo plačil članom Državnega sveta, predvideva zakon omejitve plačil članov Državnega sveta na letni ravni. Letni znesek sejin, ki se bo izplačal posameznemu članu Državnega sveta, ne bo smel presežati 1/3 letne plače predsednika Državnega sveta.

Predlagan četrti odstavek določa, da se povračilo stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije določi z aktom Državnega sveta oziroma pristojnega delovnega telesa Državnega sveta. Gre le za bolj določno zakonsko ureditev povračil stroškov, ki jo je Državni svet v praksi izvajal od nastanka dalje in je bila primerna.

K 7. členu

Določen je običajen rok za uveljavitev zakona.

Besedilo členov, ki se spreminjajo oziroma dopolnjujejo

44. člen

Predsednik predstavlja državni svet, pripravlja, sklicuje in vodi seje državnega sveta ter usklajuje delo državnega sveta z delom državnega zbora.

Podpredsednik pomaga predsedniku pri pripravljanju in vodenju sej ter ga nadomešča v primeru zadržanosti.

46. člen

Državni svet ima sekretarja, ki ga imenuje svet.

Sekretar vodi službo državnega sveta.

47. člen

Državni svet ima svoj pečat.

Pečat je okrogle oblike. V sredini ima grb Republike Slovenije, okrog grba pa napis "Državni svet Republike Slovenije".

Pečat hrani sekretar državnega sveta.

51. člen

Po potrditvi mandatov državni svet izvoli predsednika in podpredsednika ter imenuje sekretarja državnega sveta.

62. člen

Funkcija člana državnega sveta je častna.

Član državnega sveta ima pravico do nadomestila izgubljenega zaslужka za čas opravljanja funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.

IZVOLITEV ČLANA KOMISIJE DRŽAVNEGA SVETA

Sklep državnega sveta o dopolnitvi sklepa o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji dne 14.5.2003 ob obravnavi dopolnitve sklepa o izvolitvi predsednikov, podpredsednikov in članov komisij Državnega sveta Republike Slovenije, na podlagi 45. člena zakona o Državnem svetu in 86. ter 75. člena poslovnika Državnega sveta sprejel naslednji

SKLEP

Za člana Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se izvoli državni svetnik **Rada Krpača**. Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ima sedaj deset članov.

Druga alineja 1. odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije - državni svet daje državnemu zboru mnenja o vseh zadevah iz njegove pristojnosti

Sklep državnega sveta ob obravnavi Poročila o stanju okolja za leto 2002 EPA 877-III

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14.5. 2003, ob obravnavi Poročila o stanju okolja za leto 2002, sprejel naslednji

SKLEP

da na podlagi prvega odstavka 55. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) da Državnemu zboru Republike Slovenije naslednje

MNENJE

k Poročilu o stanju okolja za leto 2002

Državni svet Republike Slovenije se je seznanil s Poročilom o stanju okolja za leto 2002, ki vsebuje mednarodno primerljive podatke o dejanskem stanju v okolju ter obsežne analize o trendih na področju varstva okolja. Kljub dobro pripravljenemu poročilu, ki sledi usmeritvam in praksi držav EU, pa državni svet opozarja na vrsto dilem in izraža zaskrbljenost nad prisotnimi negativnimi trendi:

1. Državni svet Republike Slovenije je zaskrbljen nad trendom upadanja letno potencialno razpoložljivih vodnih virov, saj to pomeni za bodočo generacije velik okoljski problem, ker se bodo vododeficitarna območja (Kraško območje, Slovenska Istra, Prekmurje) še povečevala. Res je sicer, da so zaloge podzemnih voda v slovenskem prostoru neenakomerno razporejene, vendar pa sam ukrep zagotavljanja zadrževalnikov vode na vodo-deficitarnih območjih (npr. na Obali) ni zadosten, ampak so potrebni ustrezni in finančno podkrepjeni ukrepi, s katerimi bi

se zagotovili novi vodni viri oziroma aktivirali potenciali vodnih virov.

Državni svet nadalje tudi opozarja, da bi bilo treba z vidika lokalnih skupnosti resno razmisliti o zaščiti lokalnih vodnih virov, ki se danes zanemarjajo na račun večjih javnih vodnih sistemov in zaščite strateških vodnih virov. Lokalni vodni viri, ki bi jih strokovna javnost ocenila kot možen rezervni vodni potencial, bi lahko služili kot alternativni vodni vir, še posebej v okoliščinah naglega upadanja potenciala strateških vodnih virov ali ob morebitnem njihovem onesnaženju.

2. Državni svet je zaskrbljen tudi nad stanjem v Koprskem zalivu, kjer se vsakodnevno odlaga večje količine okolju škodljivih substanc. Za slovenski prostor je to eno najpomembnejših strateških in turističnih področij, zato je uvrstitev reševanja slovenske obale pred polutanti med prednostne cilje izjemnega pomena. Reševanje tega problema se tudi ne sme prepustiti zgolj posameznim občinam, ampak je za Obalo treba skupaj z lokalnimi skupnostmi pripraviti jasen koncept rešitev, s katerimi se bo zaustavilo nadaljnje onesnaževanje slovenskega morja. Obremenjenost Koprškega zaliva je tudi posledica koprške čistilne naprave, kjer se izvaja samo primarno čiščenje, ki nepopolno očisti komunalno odpadno vodo (problem visokih koncentracij fosforja in dušika).

Državni svet tudi ugotavlja, da v bližini Tržaškega zaliva, ki je tudi pomemben dejavnik v bilateralnih odnosih s sosednjo Italijo, ni ustrezno delujoče čistilne naprave na slovenski strani, na italijanski strani pa čistilne naprave ni. Zato je treba k rešitvi tega vprašanja pristopiti v okviru bilateralnega slovensko-italijanskega projekta.

3. V Sloveniji predstavlja velik problem onesnaženje podzemnih voda z atrazinom, predvsem na občutljivih kmetijskih področjih, kot je Dravsko polje in Ptujsko polje, pa tudi Savinjsko območje. Ker gre za enega najbolj škodljivih pesticidov, je treba vzpostaviti učinkovit nadzor, če hočemo, da bo kmetijska dejavnost v sožitju z vodnimi viri. Na teh območjih je tudi zaskrbljujoča uporaba umetnih gnojil, saj prihaja zaradi relativno visokega nivoja talne vode do pronicanja pesticidov in s tem do prekomernih koncentracij atrazina. Onesnaženje voda z atrazinom je povezano tudi z dejstvom, da je atrazin kljub prepovedani uporabi v kmetijstvu od leta 1997 v zemlji, saj potrebuje okoli 20 let, da se razgradi. Slabo stanje je povezano tudi z možnostjo nakupa atrazina v sosednji Republiki Hrvaški, zato brez ustreznega nadzora pristojnih državnih organov tega problema ne bo mogoče odpraviti.
4. Državni svet tudi ugotavlja, da razpršena poselitev povzroča težave pri nadzoru nad odlaganjem odpadkov, to pa negativno vpliva na stanje podtalnice, ki je glavni vodni vir v Sloveniji. Razpršena poselitev prinaša s seboj tudi druge probleme, med drugim večje stroške komunalne infrastrukture, ki je lokalne skupnosti finančno niso sposobne vzdrževati. Da bomo v Sloveniji uspeli zajeziti nadaljnjo razpršeno gradnjo, je treba k reševanju te problematike pristopiti z ustreznim nadzorom, in sicer z zazidalnimi načrti, s katerimi se bomo približali evropskemu konceptu zaključenih naselij.
5. Državni svet opozarja na veliko porabo pitne in kvalitetne vode, ki zaradi neprimerne uporabe (npr. pranje avtomobilov) v trenutku postane onesnažena. Poleg tega se stopnja obolevnosti za rakom skokovito povečuje, kar je lahko posledica onesnaženosti zraka, vode in hrane. Državni svet poziva Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, da pohiti s pripravo ustreznih postopkov za določitev vodnih virov na vododeficitarnih območjih, predvsem na Obali. Kvaliteta človekovega življenja in s tem njegovega zdravja je odvisna prav od okolja, zato je treba z ustreznimi ukrepi in ozaveščanjem ljudi v lokalnih okoljih dvigniti okoljsko zavest. Poleg tega je treba voditi tako okoljsko politiko, da bo sprejemljiva tako za strokovno kot širšo javnost. To je še posebej pomembno v primerih, ko je neka rešitev sprejeta v strokovnem okolju, prebivalci pa do nje čutijo odpor (npr. sežigalnica v Kidričevem).
6. Državni svet poudarja, da je treba sistemsko urediti organizacijsko vprašanje urejanja varstva okolja in ugotoviti, kaj se lahko naredi na lokalnem nivoju in kaj mora narediti država in kasneje tudi regije. Naloga države je, da z izvajanjem in vodenjem okoljske politike in s svojim odnosom do nje ustvarja za vse državljanke evropsko primerljive standarde. Za učinkovito varstvo okolja je velikega pomena tudi uravnoteženost vseh okoljskih indikatorjev, saj je to pogoj za trajnostno sonaravni razvoj okolja.
7. Vprašanje odlaganja odpadkov je eno najbolj problematičnih področij varstva okolja v Sloveniji, saj je nezadovoljivo stanje odlaganja vseh vrst odpadkov. Temeljni problem je, da se vprašanje odpadkov rešuje na način, ki ni rešljiv, zato je tudi stanje okolja slabše, kot bi lahko bilo. Državni svet opozarja, da je organizacija lokalnih javnih služb neustrezna in neracionalna. Lokalne javne službe, ki so odgovorne za oskrbo s pitno vodo, čiščenje odpadnih voda in odlaganje odpadkov, niso sposobne učinkovito opravljati te naloge, ker so finančno in kadrovsko prešibke. Posledica tega je, da v Sloveniji praktično ni nobenega odlagališča, ki bi ustrezalo evropskim standardom. Zato bi morala za odlagališča poskrbeti država z načrtovanjem optimalnega števila odlagališč primerne velikosti, saj so ekonomsko uspešna le odlagališča za večje količine odpadkov. Podobno velja za oskrbo s pitno vodo in čistilne naprave.

Glede na to, da lokalne skupnosti težje obvladujejo okoljske

probleme, državni svet opozarja na odsotnost regij, ki bi lahko učinkoviteje opravljale okoljske naloge (ravnanje z odpadki, oskrba s pitno vodo in čiščenje odpadnih voda).

V Sloveniji je relativno dobro urejeno odlagališče nevarnih odpadkov Metava, kjer bi se letno lahko odložilo cca. 500 ton odpadkov. Državni svet opozarja, da to odlagališče, ki mora biti državni objekt, zadostuje za slovenski prostor, seveda pa je treba izvajati nad njim strog nadzor. Postavlja pa se vprašanje, kje se odlagajo drugi nevarni odpadki.

8. Državni svet ugotavlja, da imamo v Sloveniji z izgradnjo čistilnega bloka v Šoštanju rešeno vprašanje žveplovega dioksida, ob tem pa opozarja na naraščanje emisije ogljikovega dioksida, ki se povečuje predvsem na račun povečanega prometa. Državni svet izraža zaskrbljenost nad onesnaženjem zraka z ozonom in statistično ugotovljeno povezavo med obolevnostjo prebivalcev in onesnaženostjo zraka v Slovenski Istri. Zato poziva Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, da razširi republiško merilno mrežo na vsa območja, ki so dokazano najbolj ogrožena. V zvezi s tem državni svet tudi poudarja pomembnost projekta proizvodnje alternativnega goriva biodizla, katerega minimalni delež (5 %) mora v skladu z evropsko direktivo vsebovati dizelsko gorivo. Državni svet ugotavlja, da je vprašanje uvajanja alternativnega goriva biodizla predvsem povezano z vprašanjem trošarin. Stroški proizvodnje biodizla so visoki, če pa bi domačo proizvodnjo biodizla oprostil trošarine, bi prišlo do izpada prihodkov državnega proračuna. Zato je ključni faktor, ki vpliva na nadaljnji razvoj projekta biodizla in tudi ostalih okolju prijaznih projektov, finančne narave. Naloga države je, da si prizadeva finančno spodbujati aktivnosti, ki so usmerjene v varovanje okolja.
9. V čistilnih napravah za čiščenje odpadnih voda nastaja večja količina blata, ki predstavlja velik delež odpadkov. To vprašanje bi morala država reševati na celotnem ozemlju Slovenije tako, da se oblikuje jasen koncept glede izrabe blata, ne pa da se to ureja na nivoju posameznih čistilnih naprav. V zvezi s čistilnimi napravami se zastavlja vprašanje možnosti usposabljanja strojnih in gradbeniških projektantov, saj slovenska podjetja finančno in strokovno niso konkurenčna tujim podjetjem. V praksi se zato dogaja, da kapitalsko uspešna podjetja niso sposobna konkurirati tujim podjetjem in lahko nastopajo le kot njihovi podizvajalci.
10. Državni svet opozarja na vprašanje sežigalnic, saj je svetovni trend opuščanja večjih in gradnja manjših sežigalnic. S tem je rešeno vprašanje transporta odpadkov, ker so sežigalnice odpadkov v bližini njihovega nastanka, prav tako pa so v večji meri obvladljive emisije.
11. Državni svet opozarja na zapiranje tovarn, ki v preteklosti niso bile sanirane z vidika ekološke sprejemljivosti (Iverka Nazarje, Tovarna celuloze v Krškem). Ker sta celuloza in iverka strukturirana proizvoda, bi jih bilo treba ohraniti. Naloga Ministrstva za okolje, prostor in energijo je, da poskrbi za ekološko optimalizacijo slovenske proizvodnje.
12. Državni svet opozarja na odlok o naravnih vrednotah in dokument Natura 2000, s katerim se bodo določila naravovarstvena območja, saj še nista sprejeta, zato pa ni možno načrtovati lokacij za vetrne elektrarne.
13. Poročilo o stanju okolja za leto 2002 naj se dopolni s poročilom o onesnaževanju zemlje s težkimi kovinami v območjih, kjer ta nastane kot posledica dolgotrajnega rudarjenja ter drugih industrijskih dejavnosti. Pripravi naj se predlog enakega pristopa k reševanju te problematike v smislu predlogov sanacije in ocenjevanja zmanjševanja vrednosti premoženja zaradi onesnaženja s težkimi kovinami.

149. člen poslovnika državnega zbora – državni svet predlaga sprejem avtentične razlage zakona

Sklep državnega sveta ob obravnavi predloga državnega svetnika Darka Frasa za sprejem avtentične razlage 218. člena zakona o graditvi objektov

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14.5. 2003, obravnaval predlog **državnega svetnika Darka Frasa** za sprejem avtentične razlage 218. člena zakona o graditvi objektov (Ur.l. RS, št. 110/2002) in na podlagi 86. člena poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) sprejel naslednji

SKLEP

Na podlagi 149. člena poslovnika državnega zbora državni svet predlaga Državnemu zboru Republike Slovenije, da sprejme avtentično razlago 218. člena zakona o graditvi objektov (Ur.l. RS, št. 110-5387/2002).

Predlog za sprejem avtentične razlage 218. člena zakona o graditvi objektov se glasi:

“Določbe 218. člena Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02, v nadaljevanju: ZGO-1) pomenijo, da se od uveljavitve ZGO-1 odmerja nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč (v nadaljevanju: NUSZ) od tistih zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, ki jih določa drugi in tretji odstavek 218. člena ZGO-1. Torej je na novo določena le opredelitev zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, od katerih se odmerja NUSZ.

Odmera NUSZ na posameznih tako opredeljenih zazidanih ali nezazidanih stavbnih zemljiščih se vrši v skladu s 60. členom Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84 in 33/89, Uradni list RS, št. 24/92) v zvezi s prvo alineo 56. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97). Za nezazidana stavbna zemljišča se NUSZ plačuje od celotne površine nezazidanega stavbnega zemljišča, za zazidana stavbna zemljišča pa se NUSZ plačuje od stanovanjske oziroma poslovne površine stavbe, ki stoji na gradbeni parceli. Pri tistih zazidanih stavbnih zemljiščih, ki gradbene parcele še nimajo določene, pa se do določitve le te NUSZ plačuje na dva načina:

-za del zemljiške parcele, ki predstavlja površino fundusa (zemljišča, na katerem stavba stoji), povečano za faktor 1,5, se NUSZ plačuje od stanovanjske oziroma poslovne površine stavbe, ki stoji na tej parceli;

-za preostali del zemljiške parcele (preostalo površino) pa se NUSZ plačuje kot za nepozidano stavbno zemljišče, in sicer od površine tega dela zemljiške parcele.”

Obrazložitev:

Besedilo 218. člena Zakona o graditvi objektov - ZGO-1 (Uradni list RS, št. 110/02) se glasi:

“(odmera nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v prehodnem obdobju)

- (1) Določbe prve alineje prvega odstavka 56. člena ZSZ se uporabljajo samo za tista zazidana in nezazidana stavbna zemljišča, ki jih določa ta člen tega zakona.

- (2) Za zazidana stavbna zemljišča po tem členu se z dnem, ko se začne uporabljati ta zakon, štejejo tista zemljišča, na katerih so gradbene parcele z zgrajenimi stavbami in gradbenimi inženirskimi objekti, ki niso objekti gospodarske javne infrastrukture, in tista zemljišča, na katerih se je na podlagi dokončnega gradbenega dovoljenja začelo z gradnjo stavb in gradbenih inženirskih objektov, ki niso objekti gospodarske javne infrastrukture. Če določena stavba gradbene parcele še nima določene, se do njene določitve za zazidano stavbno zemljišče šteje tisti del površine zemljiške parcele, na kateri stoji takšna stavba (fundus), pomnožena s faktorjem 1,5, preostali del površine takšne zemljiške parcele pa se šteje za nezazidano stavbno zemljišče.

- (3) Za nezazidana stavbna zemljišča po tem členu se z dnem, ko se začne uporabljati ta zakon, štejejo tista zemljišča, za katera je z izvedbenim prostorskim aktom določeno, da je na njih dopustna gradnja stanovanjskih in poslovnih stavb, ki niso namenjene za potrebe zdravstva, socialnega in otroškega varstva, šolstva, kulture, znanosti, športa in javne uprave in da je na njih dopustna gradnja gradbenih inženirskih objektov, ki niso objekti gospodarske javne infrastrukture in tudi niso namenjeni za potrebe zdravstva, socialnega in otroškega varstva, šolstva, kulture, znanosti, športa in javne uprave.

- (4) Občine morajo odloke o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč uskladiti z določbami tega člena najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

- (5) Če občina v roku iz prejšnjega odstavka odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča ne uskladi z določbami tega člena, se po preteku roka iz prejšnjega odstavka začne z odmerjanjem nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od tistih zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, ki jih določa ta člen, pri določanju višine nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča pa uporablja vrednost točke, določene z odlokom o nadomestilu za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča, sprejetim pred uveljavitvijo tega zakona, kot da bi bile na območju z nezazidanim stavbnim zemljiščem stavbe iz tretjega odstavka tega člena že zgrajene.“

ZGO-1 v 218. členu določa odmero nadomestila v prehodnem obdobju. Pri tem sicer ne pove, kaj je to prehodno obdobje, čeprav bi lahko domnevali, da je zakonodajalec imel v mislih obdobje do uvedbe davka na nepremičnine. V prvem odstavku predmetnega člena določa, da se na podlagi 56. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97, 67/02, v nadaljevanju ZSZ - 97) uporabljajo do sedaj veljavne določbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ) iz VI. poglavja Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84, v nadaljevanju ZSZ - 84), vendar le za tista stavbna zemljišča, ki jih določa ta člen ZGO - 1. Nadalje v drugem in tretjem odstavku istega člena ZGO-1 določa, katera so tista pozidana in nepozidana stavbna zemljišča, za katera se odmerja nadomestilo v prehodnem obdobju. V četrtem odstavku ZGO-1 določa obveznost občin, da uskladijo občinske odloke z določbami tega zakona v roku 6 mesecev od uveljavitve zakona (ZGO-1), se pravi do 01. 07. 2003. Peti odstavek 218. član ZGO-1 pa

določa, da v primeru, če občina v roku iz prejšnjega odstavka odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča ne uskladi z določbami tega člena, se po preteku roka iz prejšnjega odstavka začne z odmerjanjem nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča od tistih zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, ki jih določa ta člen, pri določanju višine nadomestila za uporabo nezazidanega stavbnega zemljišča pa uporablja vrednost točke, določene z odlokom o nadomestilu za uporabo zazidanega stavbnega zemljišča, sprejetim pred uveljavitvijo tega zakona, kot da bi bile na območju z nezazidanim stavbnim zemljiščem stavbe iz tretjega odstavka tega člena že zgrajene.

Besedilo predmetnega 218. člena ZGO-1 je mogoče razumeti zgolj kot novo definicijo stavbnega zemljišča, ki se uporablja za odmero nadomestila v prehodnem obdobju, medtem ko se odmera vrši skladno z določbami VI. poglavja ZSZ-84, kar izrecno določa tudi prvi odstavek 218. člena ZGO-1. To pomeni, da se odmerja nadomestilo za zazidana stavbna zemljišča od stanovanjske oziroma poslovne površine objekta, za nezazidana stavbna zemljišča pa od površine, ki je po prostorsko izvedbenem načrtu določena za gradnjo oziroma za katero je pristojni organ izdal lokacijsko dovoljenje. Novost je torej le to, da se pri tistih zazidanih stavbnih zemljiščih, ki še nimajo določene gradbene parcele oziroma funkcionalnega zemljišča, do določitve le te NUSZ odmerja na dva načina. Za površino fundusa objekta, povečano za faktor 1,5, se nadomestilo odmeri kot za pozidano stavbno zemljišče, in sicer od stanovanjske oziroma poslovne površine objekta, ki je na tem zemljišču, za preostali del zemljiške parcele pa se odmeri nadomestilo za nepozidano stavbno zemljišče, in sicer od površine tega dela zemljiške parcele.

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (v nadaljevanju: MOPE) v »kompendiju«, ki je objavljen na spletni strani, podaja drugačno razlago predmetnega člena, ki se glasi:

»V zvezi z vprašanji, zakaj še sploh lahko obstaja nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (v nadaljevanju: NUSZ), saj da zemljišč v družbeni lastnini ni več, prav tako pa tudi ne pravice uporabe, ampak samo lastninska pravica, je potrebno uvodoma pojasniti, da pravna podlaga za obveznost plačevanja NUSZ ni pravica uporabe stavbnega zemljišča v družbeni lastnini, ki je sedaj, po uveljavitvi zakona o lastninjenju nepremičnin v družbeni lastnini (ZLNLD), razen izjem glede na določbe njegovega 1. člena, temveč neposredna uporaba stavbnega zemljišča. Zavezanec za plačilo torej ni (v vsakem primeru) lastnik stavbnega zemljišča, ampak le v primeru, da je lastnik hkrati tudi neposredni uporabnik. Po določbah 62. člena zakona o stavbnih zemljiščih iz leta 1984 (ZSZ-84) so to nadomestilo dolžni plačati taksativno navedeni neposredni uporabniki zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe, in sicer lastnik oziroma najemnik stanovanja oziroma poslovnega prostora. Glede na določbe zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih (ZPSP, Uradni list SRS, št. 18/74 in 34/88), pa se za poslovni prostor seveda ne more šteti objekt (zgradba), v kateri se poslovna dejavnost opravlja, ampak tudi t. i. zunanje površine.

Ugotoviti pa je tudi potrebno, da je zakonodajalec (začasno) ohranil obveznost plačevanja nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč v pričakovanju novega zakona o davku na nepremičnine, ki bo ukinitel navedene določbe "starega" zakona o stavbnih zemljiščih, in ker v prehodnem obdobju, dokler predpis o obdavčevanju vseh vrst nepremičnin ne bo uveljavljen, ni mogoče enostavno ukiniti enega od najpomembnejših virov prihodkov občinskega proračuna, glede na določbe zakona o financiranju občin (ZFO, Uradni list RS, št. 80/94 in 56/98), s katerim pa se, kot je znano, zlasti zagotavlja ne le ustrezna (komunalna) opremljenost stavbnih zemljišč, ampak tudi gospodarski in družbeni razvoj samoupravne lokalne skupnosti kot take. Tudi zato je Ustavno sodišče RS, ko je že pred časom prejelo zahtevo za oceno ustavnosti takšnega zakona, ugotovilo, da obveznost plačevanja NUSZ ni v nasprotju z ustavo.

V zvezi z zgoraj navedenim velja še posebej poudariti, da je z

zakonom potrebno zagotoviti sistemski vir pridobivanja sredstev vsakomur, če mu drug ali isti zakon nalaga določene obveznosti. To velja tudi za občino oziroma drugo obliko samoupravne lokalne skupnosti, kot jo omogočajo predpisi o lokalni samoupravi. Zato bi prekinitev ali samo drastično zmanjšanje višine nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki se jo tudi sicer opredeljuje na podlagi občinskega predpisa, izdanega na podlagi zakona, lahko pomenila tudi občutni zastoj gospodarskega ali drugega razvoja na določenem območju Republike Slovenije. Pri tem pa velja dodati, da skladno z veljavno zakonodajo, ki ureja financiranje občin, NUSZ ni (v absolutnem smislu) namenski prihodek proračuna le za opremljanje stavbnih zemljišč, ker se razporeja v proračun občine za financiranje drugih nalog.

Ne glede na navedeno pa je potrebno poudariti še tudi naslednje: z reformo lokalne samouprave je občina postala temeljna lokalna samoupravna skupnost, za razliko od prejšnje občine, ki je bila temeljna družbenopolitična skupnost. Po prejšnjem sistemu je bila občina del sistema državne uprave; njuna razmerja so bila urejena po vertikalno tekoči resorni liniji - občinska uprava je bila podaljšek republiške, podrejena ji je bila tako v organizacijskem, delovnem in nadzornem smislu. Z novo ureditvijo taka razmerja veljajo le še med državnimi organi in njenimi teritorialnimi izpostavami - upravnimi enotami, medtem ko občina v okviru zakonov samostojno organizira svoje službe in njihovo delo. To velja tudi za organiziranje zagotavljanja opremljanja stavbnih zemljišč, ki je tudi po novem ZUreP-1 naloga občine. Njena tozadevna naloga izvira iz njene splošne pristojnosti za urejanje prostora na območju občine, torej tudi, da gospodari s stavbnimi zemljišči na njenem območju ter da je sprotno seznanjena, kako se realizira njena prostorska politika in načrtovane prostorske ureditve, določene z izvedbenimi prostorskimi akti.

Da bi lokalna skupnost vodila aktivno politiko prostorskega urejanja, lahko vsaka občina, v skladu s svojim odlokom o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča in s prostorskimi akti določeno namensko rabo prostora, sprejme diferencirano vrednost točke za zazidano in nezazidano stavbno zemljišče, kot to tudi sicer opredeljujejo določbe 218. člena prehodnih in končnih določb ZGO-1.

Omeniti pa tudi velja, da je z drugim odstavkom 58. člena zakona o stavbnih zemljiščih iz leta 1984 določeno, da se NUSZ plačuje ne samo na območju mest in naselij mestnega značaja, ampak tudi na drugih območjih, ki so opremljena najmanj z vodovodnim in električnim omrežjem. Podrobnejša merila in pogoje za plačevanje nadomestila pa določa občina v okviru svojih pristojnosti popolnoma samostojno in neodvisno (z odloki).

V zvezi z obveznostjo plačevanja NUSZ velja poudariti tudi to, da gre pri njegovem plačevanju pravzaprav za to, da lokalna skupnost zajame del povečane vrednosti nepremičnine, ki je posledica tujih in ne lastnikovih ali uporabnikovih preteklih vlaganj v razvoj območja, kjer se nahaja nepremičnina, pa tudi za to, da lokalna skupnost iz tega namenskega vira nadomesti del stroškov za graditev, vzdrževanje in obratovanje ustreznega dela komunalne infrastrukture, (npr. javne površine, javna razsvetljava in seveda tudi za novo kanalizacijo ipd.) oziroma javnih služb (npr. čiščenje javnih površin, odvoz odpadkov neznanega izvora), katerih uporaba se po naravi stvari ne more zaračunavati posameznemu identificiranemu ali naključnemu uporabniku.

Ker so sredstva, zbrana iz NUSZ, eden najbolj "zanesljivih" virov za financiranje drugih nalog občine oziroma druge lokalne skupnosti (glej 22. člen v povezavi z 38. členom ZFO), po 61. členu še veljavnega zakona iz leta 1984 NUSZ določi občinski svet v skladu z dogovorom o usklajevanju meril in območij, na katerih se plačuje nadomestilo in za določanje nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Takšen dogovor, sklenjen pred uveljavitvijo Ustave Republike Slovenije, še vedno velja, saj je javno objavljen (Uradni list SRS, št. 19/86). To

pomeni, da se bo takšen dogovor o »točkovanju« lahko uporabljal tudi na podlagi meril iz 218. člena ZGO-1.

V zvezi z vprašanji, ali se za zazidana stavbna zemljišča plačuje nadomestilo od gradbene parcele ali od stanovanjskih ter poslovnih površin, pa pojasnujemo, da se je do uveljavitve ZGO-1 plačevalo NUSZ za zazidano stavbno zemljišče tako, kot je to določeno s 60. členom ZSZ-84, torej samo od stanovanjske oziroma poslovne površine, po 1.1.2003 pa se bo takšno NUSZ plačevalo kot seštevek nadomestila od stanovanjskih oziroma poslovnih površin, kot se ga je zaračunavalo doslej, in nadomestila od stavbišča, to je zemljišča, na katerem takšen objekt stoji, s pripadajočim zemljiščem znotraj gradbene parcele oziroma dokler gradbenega parcela še ne bo določena, od zemljišča ob stavbišču, katerega površina se bo izračunala na podlagi drugega odstavka 218. člena ZGO-1.

Ker se je po določbah še veljavnega 60. člena ZSZ-84 za zazidana stavbna zemljišča plačevalo nadomestilo (NUSZ) od stanovanjskih ter poslovnih površin, ne pa tudi (dodatno) še od zemljišča, na katerem takšna stavba stoji in k takšnemu stavbišču (fundusu) pripadajočega zemljišča, ki se je v preteklosti imenovalo »funkcionalno zemljišče«, je bilo potrebno s prehodnimi določbami ZGO-1, to je njegovim 218. členom, odpraviti takšne nelogičnosti, da se je npr. za stanovanja v stanovanjskem bloku, ki ni imel niti lastnega dvorišča, plačevalo NUSZ v enaki višini kot za stanovanja v sosednjem bloku, ki pa mu je pripadalo poleg takšnega zemljišča še velika zelenica, lastno otroško igrišče in podobne površine.

Na vprašanja, ali morajo občine, ki do sedaj ne odmerjajo nadomestila, na osnovi tega zakona sprejeti odloke za nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč na celotnem svojem področju, je potrebno odgovoriti, da je odločitev o tem, ali bo občina izkoristila možnost, ki ji jo daje zakon, da si finančno opomore in izvaja svoje razvojne programe tudi s pomočjo sredstev iz NUSZ, zbranih v njenem proračunu, njena. Občina, ki ne sprejme odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, bo pač imela »tanjši« proračun in tudi ne bo mogla pridobivati zemljišč za gradnjo oziroma jih komunalno opremljati, zaradi česar bodo morali investitorji, ki bi želeli graditi na njenem območju, plačevati višje komunalne prispevke. To pa posledično pomeni, da bodo takšni investitorji raje gradili v drugih občinah, ki bodo poskrbele za komunalno opremljena zemljišča.

Na vprašanja, ali bo zato, ker bo potrebno po 1.1.2003 zaradi odmere NUSZ po 218. členu ZGO-1 uskladiti (spremeniti) odlok, kar pa da bo seveda vplivalo tudi na samo plačevanje, za leto 2003 veljala odmera in s tem tudi obveznost plačevanja po dosedanjem predpisu (odloku), ali pa po usklajenem odloku, ki (naj) bi bil sprejet med letom, pojasnujemo, da je odgovor na to vprašanje potrebno poiskati v pogodbi, ki jo je občina sklenila z DURS v zvezi z odmerjanjem, plačevanjem in izterjavami NUSZ. To seveda pomeni, da v letu 2003 nova odmera, tudi če bi občina že sprejela nov oziroma novelirani odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ne more priti v poštev. Z odmerjanjem in obveznostjo plačevanja NUSZ po novem se bo torej lahko začelo šele v letu 2004.«

Razlaga določb predmetnega 218. člena ZGO-1, ki jo podaja MOPE, je očitno bistveno drugačna in po mnenju predlagateljev avtentične razlage nima podlage v določbah predmetnega člena. Med drugim MOPE razlaga, da se je do uveljavitve ZGO-1 plačevalo NUSZ za zazidano stavbno zemljišče tako, kot je to določeno s 60. členom ZSZ-84, torej samo od stanovanjske oziroma poslovne površine, po 1.1.2003 pa se bo takšno NUSZ plačevalo kot seštevek nadomestila od stanovanjskih oziroma poslovnih površin, kot se ga je zaračunavalo doslej, in nadomestila od stavbišča, to je zemljišča, na katerem takšen objekt stoji, s pripadajočim zemljiščem znotraj gradbene parcele oziroma dokler gradbenega parcela še ne bo določena, od zemljišča ob stavbišču, katerega površina se bo izračunala na podlagi drugega odstavka 218. člena ZGO-1. Ministrstvo za okolje, prostor in energijo je kot pripravilec predloga zakona o graditvi objektov očitno imelo ambicijo s sistemskim zakonom o graditvi objektov urejati enega izmed sistemskih virov (davkov) lokalnih skupnosti, vendar tega ni tako zapisalo v 218. členu. Razen tega je prišlo do vključitve predmetnega člena v predlog zakona šele v zadnji fazi, zato lokalne skupnosti niso bile pravočasno vključene v zakonodajni postopek, kot to predvidevata ustava in drugi predpisi. Razlaga ministrstva je v nasprotju z določbo prvega odstavka 218. člena ZGO-1, ki izrecno določa, da se določbe prve alineje prvega odstavka 56. člena ZSZ uporabljajo samo za tista zazidana in nezazidana stavbna zemljišča, ki jih določa ta člen tega zakona.

Prav tako je v nasprotju s petim odstavkom 218. člena ZGO-1 razlaga Ministrstva za okolje, prostor in energijo, da v letu 2003 nova odmera, tudi če bi občina že sprejela nov oziroma novelirani odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča, ne more priti v poštev in da se bo z odmerjanjem in obveznostjo plačevanja NUSZ po novem lahko začelo šele v letu 2004, saj predmetni peti odstavek izrecno določa, da če občine ne uskladijo odlokov, se po preteku roka začne z odmerjanjem po določbah ZGO-1. Odveč je pripomniti tudi, da v skladu z zakonom o davčnem postopku ni mogoče med letom spreminjati načina in višine odmere, saj gre za letno davčno dajatev, prav tako pa davčna uprava ne more sama začeti odmere, temveč ji mora lokalna skupnost posredovati podatke za odmero.

Razlaga Ministrstva za okolje, prostor in energijo je po mnenju predlagateljev avtentične razlage sporna, ker nima pravne podlage v zakonu, ki edini lahko ureja način odmere NUSZ, poleg tega pa predlagatelj ZGO-1 v razlagi tolmači nekaj, kar je imel namen zapisati v zakonsko besedilo, vendar je zakonsko besedilo drugačno.

* * *

Kot predstavnik državnega sveta bo na sejah državnega zbora in njegovih delovnih teles sodeloval državni svetnik Darko Fras.

Drugi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti

Mnenje Komisije za družbene dejavnosti k predlogu zakona o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah – skrajšani postopek EPA 798-III

Komisija državnega sveta za družbene dejavnosti je obravnavala predlog zakona o spremembi zakona o nacionalnih poklicnih

kvalifikacijah, ki ga je v zakonodajni postopek predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je po razpravi predlog zakona **podprla**.

Prvi odstavek 56. člena zakona o državnem svetu - državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA FINANCE

na vprašanje državnega svetnika mag. Dušana Semoliča v zvezi s plačevanjem prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje

Na vaše vprašanje v zvezi s plačevanjem prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zdravstveno zavarovanje vam posredujemo naslednji odgovor:

Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju: DURS) si prizadeva v čim večji meri izterjati neporavnane davčne in druge obveznosti. V letu 2002 je DURS z aktivno politiko izvajanja postopkov prisilne izterjave uspešno obvladala tekoči dolg. DURS dosledno upošteva določbe zakona o davčnem postopku, ki določajo, da se postopek izterjave uvede takoj po zapadlosti davčnega dolga, če davčni zavezanec obveznosti ne plača prostovoljno. V letu 2002 je bilo izdanih za približno 103,5 mlrd tolarjev sklepov o prisilni izterjavi, ali za 28 % več kot leto prej. Na ta način je bilo prisilno izterjanega za 18 % več dolga kot v preteklem letu.

Za neplačane prispevke iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bilo izdanih sklepov o prisilni izterjavi v znesku približno 28,8 mlrd tolarjev, od tega je bilo plačano 31,4 %. Za neplačane prispevke iz naslova zdravstvenega zavarovanja je bilo izdanih sklepov o prisilni izterjavi v znesku približno 12,4 mlrd tolarjev, od tega je bilo plačano 37,9 %.

Glavni problem pri postopkih izterjave obveznih prispevkov je plačilna nezmožnost fizičnih ali pravnih oseb in neposredovanje premoženja, iz katerega bi bilo mogoče dolg izterjati.

Dvajset največjih dolžnikov, pravnih oseb, je dolžno iz naslova

prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter prispevkov za zdravstveno zavarovanje približno 4,4 mlrd tolarjev. Večina navedenih dolžnikov je v postopkih prisilne poravnave, stečaja ali likvidacije oziroma ima odložene obveznosti po posebnih predpisih.

Dvajset največjih dolžnikov, fizičnih oseb, je dolžno iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter prispevkov za zdravstveno zavarovanje približno 2,3 mlrd tolarjev. Pri navedenih dolžnikih je ugotovljeno, da ne posedujejo premoženja niti nepremičnega premoženja ali je dan predlog za uvedbo stečaja ali pa je dolg zavarovan z vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini. Od navedenih dvajsetih dolžnikov je 14 dolžnikov samostojnih podjetnikov, ki so dejavnost že odjavili, preostali imajo še prijavljeno dejavnost, vendar je njihovo poslovanje skoraj popolnoma ustavljeno.

Ugotavljamo, da bo z namenom zmanjšanja finančnih težav obeh zavodov potrebno še povečati prizadevanja za čim bolj učinkovito izterjavo. Navedeno bo mogoče doseči tudi s pomočjo vzpostavitve individualnih evidenc o plačanih prispevkih po zavarovancih ter z ustrezno prilagoditvijo zakonodaje, ki ureja postopke obračunavanja in plačevanja prispevkov in zakonodaje, ki ureja sistem socialnega zavarovanja

Vprašanje državnega svetnika mag. Dušana Semoliča je objavljeno v Poročevalcu državnega sveta, št. 3/2003

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZDRAVSTVO

na vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi s porabo sredstev humanitarnih organizacij

Ministrstvo za zdravje je v skladu z 27. členom Zakona o Rdečem križu Slovenije (Ur.l. RS, št.7/93) pristojno za spremljanje porabe tistega dela proračunskih sredstev, ki so namenjena v okviru proračuna Republike Slovenije za izvajanje javnih pooblastil. To so naloge, ki se izvajajo na podlagi programov na področjih:

- krvodajalska dejavnost
- dejavnosti, povezane z organizacijo in izvajanjem prve pomoči na področju zaščite, reševanja in pomoči
- dejavnosti stacionarnih enot Rdečega križa Slovenije
- dejavnosti na področju animiranja in motiviranja ljudi za donacije človekovih organov

Ministrstvu za zdravje je v skladu s temi pooblastili v lanskem in letošnjem letu koordiniralo posamezna ministrstva (Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in Urad Vlade Republike Slovenije za begunce) pri pripravi mnenja Vladi Republike Slovenije za odobritev proračunskih sredstev.

V skladu z veljavno zakonodajo Ministrstvo za zdravje nima pristojnosti poseganja na druga področja financiranja Rdečega križa Slovenije ter njihovo porabo.

Ministrstvo za zdravje nadzira porabo proračunskih sredstev tudi tistim humanitarnim organizacijam, ki pridobijo sredstva za ta namen na podlagi javnih razpisov in predloženih programov.

V zvezi z vprašanjem, ali se je ministrstvo odzvalo na dogodke, ki imajo negativni prizvok v javnosti zaradi prekomernega trošenja sredstev Rdečega križa Slovenije in ki so v nasprotju s cilji in nalogami, ministrstvo sporoča, da je prejete obremenjujoče dokaze in dokumentacijo, ki jo je prejelo od posameznikov, odstopilo organom pregona.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca je objavljeno v Poročevalcu državnega sveta, št. 4/2003

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA ZDRAVJE

na pobudo državnega svetnika dr. Zoltana Jana za celovito ureditev invalidskega in zdravstvenega varstva oseb, ki nimajo pravic iz drugih že veljavnih zakonov

V zvezi s pobudo Državnega sveta Republike Slovenije po celoviti ureditvi invalidskega zdravstvenega varstva oseb, ki nimajo pravic iz drugih že veljavnih zakonov, dajemo sledeče pojasnilo:

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Ur.l. RS, št.9/92 in spremembe) v 15. členu določa status zavarovancev obveznega zdravstvenega zavarovanja. Mednje sodijo tudi osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci invalidnin po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, pravic po predpisih o varstvu vojnih veteranov, žrtev vojnega nasilja in udeležencev drugih vojn ter uživalci republiških priznavalnin, če niso zavarovane iz drugega naslova (15. točka prvega odstavka) in osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo nadomestilo po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih odraslih oseb, če niso zavarovane iz drugega naslova (16. točka prvega odstavka).

Kot družinski člani zavarovanca pa so po omenjenem zakonu zavarovani ožji družinski člani:

- zakonec
- otroci (zakonski in nezakonski otroci in posvojenci)

ter širši družinski člani:

- pastorki, ki jih zavarovanec preživlja
- vnuki, bratje, sestre in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja ob pogojih, ki jih določa ta zakon za otroke
- starši (oče in mati, očim in mačeha ter posvojitelj), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu in jih zavarovanec preživlja ter nimajo za preživljanje dovolj lastnih sredstev in so trajno in popolnoma nezmožni za delo

V kolikor invalidna oseba izpolnjuje zgoraj naštetе pogoje, je lahko zdravstveno zavarovana po 15. členu zakona ali pa kot družinski član, kot ga opredeljuje 20. člen zakona.

Za vse druge invalidne osebe, ki jih ni mogoče zavarovati po Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, bo potrebno s posebnim zakonom (npr. zakon o izenačevanju možnosti za invalide) urediti njihov status. Ko bo le-ta urejen, jih bo mogoče vključiti v Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, katerega spremembe in dopolnitve Ministrstvo za zdravje že pripravlja.

Celovita ureditev pravic invalidnih oseb, ki nimajo pravic po drugih že veljavnih zakonih, pa sodi v pristojnost Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z zadolžitvijo države v letu 2003 in 2004

Državni svet Republike Slovenije je na 3. seji, dne 22. 1. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) obravnaval **vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca** v zvezi z zadolžitvijo države v letu 2003 in 2004 ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Ministrstvu za finance, da vprašanje preuči in nanj odgovori.

Vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca se glasi:

- Kolikšen znesek predstavlja zadolževanje države v letu 2003 za potrebe upravljanja z dolgovi države in zadolževanje države v letu 2004 za potrebe upravljanja z dolgovi države?

Obrazložitev:

Državni zbor je sprejel Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2003 in 2004 (Ur.l. RS, št. 118/2002). V 24. členu zakon urejuje obseg

zadolževanja države za leto 2003 in 2004. V prvem odstavku tega člena je določeno, da se država za proračun leta 2003 zadolži do kritja višine 214.545.121.000 sit za kritje presežkov odhodkov nad prihodki. Za enake potrebe se lahko država za proračun leta 2004 zadolži do višine 270.658.589.000 sit.

V gornja zneska zadolževanja se ne šteje zadolževanje države v letu 2003 in 2004 za potrebe upravljanja z dolgovi države.

Kaj predstavlja zadolževanje države za potrebe upravljanja z dolgovi države? Nedvomno je to izdatek, to je finančno breme. Izdatki države pa morajo biti v proračunu točno navedeni in predvideni. 24. člen Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 v ničemer ne omenja, kolikšen znesek predstavlja zadolževanja za potrebe upravljanja z dolgovi. Ker gre brez dvoma za proračunski izdatek, mora biti zadolževanje države tudi natančno zneskovno opredeljeno.

Državni svet predlaga Ministrstvu za finance, da vprašanje preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta nanj odgovori v roku 30 dni.

ODGOVOR MINISTRSTVA ZA FINANCE

na vprašanje državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z zadolževanjem države v letu 2003 in 2004

V zvezi s posredovanim vprašanjem državnega svetnika Jožeta Ilca, kolikšen znesek predstavlja zadolževanje države v letu 2003 in 2004 za potrebe upravljanja z dolgovi države in, v obrazložiti postavljenem vprašanju, kaj predstavlja zadolževanje za potrebe upravljanja z dolgovi države (vaš dopis št. 411-01/02-71/11 z dne 22.1.2003) vam posredujemo naslednje pojasnilo.

Zakon o javnih financah (Ur.l. RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02) (v nadaljevanju: ZJF) v 18.tč.3. člena definira zadolževanje kot črpanje posojila ali izdajo vrednostnih papirjev za financiranje primanjkljaja in odplačilo glavnice dolga. V 24. členu Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in 2004 (Ur.l. RS, št. 118/02) (v nadaljevanju: ZIPRO) je določen obseg oziroma nominalna višina zadolževanja za financiranje primanjkljaja (kritje presežkov odhodkov nad prihodki in bilanci prihodkov in odhodkov ter kritje presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb) ter odplačilo dolgov v računu financiranja (redno zapadla odplačila glavnice v tekočem proračunskem letu) v letu 2003 in 2004. Obseg zadolževanja, določen v ZIPRO, je določen s sprejetimi Spremembami proračuna Republike Slovenije za leto 2003 in s sprejetim Proračunom Republike Slovenije za leto 2004 (Ur.l. RS, št. 118/02) in je torej omejen na zadolževanje, ki je potrebno za izvrševanje sprejetih proračunov. V skladu s 84. členom ZJF o sklepanju poslov v zvezi z zadolževanjem države, upravljanjem z državnimi dolgovi in intervencijami na trgu vrednostnih papirjev odloča minister, pristojen za finance, na podlagi letnega programa financiranja proračuna, ki ga sprejme vlada.

Upravljanje z državnim dolgom je definirano v 82. členu ZJF, in sicer kot črpanje posojil ali izdaja vrednostnih papirjev potrebnih za vračilo državnega dolga pred njegovo dospelostjo ali za odkup lastnih

vrednostnih papirjev, 82. člen ZJF določa tudi pogoje oziroma učinke takšnih transakcij, in sicer se takšne transakcije lahko izvedejo, če se s tem:

- podpirajo ukrepi za doseganje gospodarskega ravnotežja
- **zmanjšajo stroški državnega dolga ali**
- **izboljša kakovost zadolžitve in se s tem dolg države ne poveča.**

Zadolževanje države za upravljanje z dolgovi države mora izpolnjevati navedene pogoje, kar pa pomeni, da to zadolževanje ni finančno breme, saj zagotovi zamenjavo dražjega dolga pred njegovo zapadlostjo s cenejšim in s tem torej manjše proračunsko breme, povezano s stroški servisiranja dolga. **Takšno zadolževanje ne povečuje stanja državnega dolga, ampak ga posredno celo zmanjšuje** preko nižjih stroškov servisiranja dolga oziroma nižjih proračunskih odhodkov in s tem nižjega primanjkljaja, hkrati pa mora zagotoviti tudi strukturo dolga, ki podpira ukrepe za doseganje gospodarskega ravnotežja tako, da znižuje izpostavljenost Republike Slovenije makroekonomskim kakor tudi tržnim tveganjem.

Doseganje navedenih učinkov je odvisno od tržnih razmer in pogojev zadolževanja Republike Slovenije, ki se tako na domačem kot tudi na tujem finančnem trgu stalno spreminjajo in jih ni moč določiti vnaprej. Zaradi navedenega tudi ni moč vnaprej (v sprejetem državnem proračunu in v letnem programu financiranja) določiti obsega zadolževanja države v določenem letu za upravljanje z državnim dolgom. V primeru ponudbe na avkcijah obveznic RS, ki bi omogočala zadolžitev za financiranje predčasnih odplačil obstoječega dolga RS pod pogoji, ki zagotavljajo izpolnitev kriterijev iz 82. člena, Ministrstvo za finance predlaga vladi dopolnitev letnega programa financiranja, s katero predlaga, da se del posamezne zadolžitve izvrši za namene predčasnega odplačila obstoječega dolga pred njegovo

zapadlostjo. V takem primeru Ministrstvo za finance poleg navedenih zakonsko določenih pogojev upošteva tudi predvsem kriterije finančnega prihranka po metodi sedanje vrednosti, upoštevajoč celotne stroške servisiranja dolga in stroške, povezane s transakcijo (morebitni „prepayment fee“ in podobne stroške), znesek predčasnega odplačila obveznosti glede na možnosti zadolževanja kakor tudi možnost predčasnega odplačila z računovodskega, pravnega ter praktično operativnega vidika.

Kljub temu, da se zadolževanje za potrebe upravljanja z dolgovi države ne šteje v obseg zadolževanja države za financiranje proračuna, pa to ne pomeni, da se to zadolževanje ne evidentira. V skladu z določbo 3. odstavka 90. člena Zakona o javnih financah se evidentira samo v bilanci stanja.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **pobude** Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, da se Lovski družini Šenčur dodelijo vse lovne površine občine Šenčur

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14. 5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) obravnaval pobudo **Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**, da se Lovski družini Šenčur dodeli povečanje lovnih površin na vse lovne površine v občini Šenčur in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da pobudo preučita in nanjo odgovorita.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo naj čimprej preučita zahtevo, da se Lovski družini Šenčur odobri povečanje lovnih površin na vse lovne površine v Občini Šenčur.

Obrazložitev:

Lovska družina (LD) Šenčur deluje, tako kot večina lovskih družin na Gorenjskem in v Sloveniji, že od 1946. leta. V tem času je prihajalo tako do različnih poimenovanj nazivov družine, kot tudi do združevanj in nezdruževanj lovskih organizacij. Vse do ustanovitve državnega lovišča (njegov tedanji naziv je bil Državno gojitveno lovišče Karavanke in se je z identičnim loviščem Kamniške planine združilo v današnje Podjetje za gojitev divjadi Kozorog s sedežem v Kamniku) je bilo LD Šenčur dodeljeno lovišče, ki je obsegalo večino lovnih površin občine. Po ustanovitvi državnega lovišča so bile lovci LD Šenčur te površine odvzete brez nadomestila ali nadomestnega lovišča. Ob povečanju lovišča bi šlo torej zgolj le za vračilo lovnih površin, ki so bila LD Šenčur protipravno odvzeta.

Lovišče LD Šenčur je po površini lovnih površin od 28 lovišč lovskih družin najmanjše na Gorenjskem, saj je lovnih površin vsega samo 1.860 ha (skupna lovna in nelovna površina lovišča sicer znaša dobrih 3000 ha). Za primerjavo naj navedemo, da je v Sloveniji kar veliko lovišč, ki presegajo šest in celo več tisoč ha lovnih površin. Na tej skromni površini „lovi“ 47 lovcev, v večinskem delu njihovih krajanov. Na lovca, člana LD Šenčur, odpade vsega 39 ha lovišča, kar je daleč pod evropskimi, slovenskimi in gorenjskimi standardi in prakso. Ocenjuje se, da v povprečju lovi slovenski lovec na 84 ha lovnih površin.

Naslednja najpomembnejša slabost lovišča LD Šenčur pa je njegova (ne)kvaliteta, ki se prvenstveno odraža v stanju populacij lovnih in drugih vrst divjadi, njihova poudarjena nizka številčnost in celo njihovo izginjevanje (izumiranje) v lovišču. Glavni vzroki takemu stanju so:

- Izredno visok povoz vseh vrst divjadi zaradi porasta gradnje cestnega omrežja v lovišču in porasta prometa (samo v lanskem letu je bilo povoženo 51 kosov srnjadi in le 28 kosov odstreljeno). Število povožene male divjadi je težko ugotoviti.
- Spremenjeno, poslabšano okolje za malo divjad (zajec, fazan, jerebica) je tako posebej negativno vplivalo na imenovane, sicer na kvaliteto okolja zelo občutljive vrste. Fazana ni več, poljska jerebica je prisotna le simbolično (lovci je že več kot desetletje ne love), poljski zajec je na pragu izumrtja. Nekoč z malo divjadjo znano bogato lovišče je osiromašeno do te mere, da lov določenih vrst ni več mogoč oziroma se mu lovci odpovedujejo. Vzroki propada so znani - poudarjena kemizacija v kmetijstvu, preusmeritev kmetijstva in njegova industrializacija, arondacije in komasacije zemljišč, zmanjševanja prostora mali divjadi, cestni promet, strojna obdelava kmetijskih zemljišč ter urbanizacija okolja.
- Lovišče vse bolj izgublja status lovišča in vse bolj postaja parkovni gozd in rekreacijsko področje vzhodnega dela Kranja in obmestnih področij. Zaradi stalnega in povečanega nemira se divjad umika ali odseljuje na mirnejše predele, vendar izven lovišča njihove LD.

Skratka, v tako majhnem in tako osiromašenem lovišču njihovi lovci domala nimajo več kaj loviti. So v povsem neenakopravnem, podrejenem položaju z drugimi slovenskimi lovci, pa čeprav so finančne obveznosti do izvajanja lovnih pravic povsem izenačene z njimi. Prepričani so o nujnosti in upravičenosti sodelovanja lokalnih skupnosti, kot legitimnih predstavnikov civilne družbe, pri pripravi tudi tiste zakonodaje (naravovarstvena, lovska, ribiška, gozdarska), ki se nanaša na dolžnosti in pravice neposrednih uporabnikov, to je krajanov.

Državni svet predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da pobudo preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **pobude** Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, o predložitvi poročila in ocene izvajanja Slovenskega kmetijskega okoljskega programa

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14. 5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) obravnaval pobudo **Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**, da se predloži poročilo in ocena izvajanja Slovenskega kmetijsko okoljskega programa in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da pobudo preučita in nanjo odgovorita.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo naj predložita poročilo o izvajanju Slovenskega kmetijsko okoljskega programa (2001-2006) ter oceno njegovega izvajanja.

Obrazložitev:

Izvajanje Slovenskega kmetijsko okoljskega programa, ki je bil sprejet

in objavljen v Uradnem listu RS, št. 34, dne 10. 5. 2001, poteka že polni dve leti, zato je dozorel čas za oceno in zbiranje informacij o njegovem izvajanju, ki bodo služile morebitnim spremembam in dopolnitvam tega programa. V času trajanja programa se zbirajo podatki o izvajanju posameznih ukrepov, zato bo mogoče ugotoviti, kako se ti ukrepi dejansko izvajajo v praksi.

Ocena programa bi naj bila izvedena na podlagi predhodno določenih ciljev in drugih informacij, kakor tudi pripravljenost usposobljenosti izvajalcev tega programa. V oceno izvajanja Slovenskega kmetijsko okoljskega programa bi se morali vključiti vsi nosilci oziroma akterji programa ter nevladne organizacije (Biotehniška fakulteta, Kmetijski inštitut Slovenije, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije), ki bi naj pripravili tudi svoja stališča. V letu 2003 bi bilo potrebno izdelati oceno programa, na podlagi katere bodo pripravljene eventualne spremembe in dopolnitve programa.

* * *

Državni svet predlaga Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da pobudo preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 33/93) nanjo v roku 30 dni odgovorita.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **pobude** Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve v zvezi z ohranitvijo delovnih mest na državnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Republiki Italiji

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14. 5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) obravnaval pobudo **Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve** v zvezi z ohranitvijo delovnih mest na državnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Republiki Italiji in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

1. Državni svet Republike Slovenije ugotavlja, da gre pri krčenju števila stolic za zmanjševanje pridobljenih pravic slovenske manjšine in kršenje odloka predsednika republike št. 233/98, kar terjaa, da se Ministrstvo za zunanje zadeve aktivno vključi na bilateralni ravni v reševanje problematike za ohranitev delovnih mest na šolah s slovenskim učnim jezikom. Državni svet pričakuje, da ga bo Ministrstvo za zunanje zadeve RS seznanilo s svojimi aktivnostmi in prizadevanji, ki bodo šla v smeri reševanja tega vprašanja.
2. Državni svet Republike Slovenije poziva Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, da pripravi primerjalno analizo položaja manjšinskega šolstva v Republiki Sloveniji in Republiki Italiji, v katerem naj prikaže tudi položaj ostalih manjšin v Republiki Italiji v odnosu do slovenske narodne skupnosti v tej državi. Takšna analiza bo gotovo tehtna opora pri meddržavnem dogovarjanju

in reševanju vprašanj, ki so se že in se bodo še bolj zaostrovala.

Obrazložitev:

Problem delovnih mest na italijanskih državnih šolah s slovenskim učnim jezikom je v prvi vrsti vezan na kriterije za sestavo razredov v italijanskem šolskem sistemu delovnih mest na italijanskih državnih šolah s slovenskim učnim jezikom, ki je v prvi vrsti vezan na kriterije za sestavo razredov v italijanskem šolskem sistemu. V Republiki Italiji so po ministrskem odloku št. 331/98 razredi sestavljeni po določenih številčnih parametrih, kar pa ne velja za šole s slovenskim učnim jezikom. V odloku predsednika republike št. 233/98 je namreč predvideno, da se za slovenske šole v pokrajinah Gorica in Trst sezname osebja ločeni od seznamov za šole z italijanskim učnim jezikom. V pripravah na šolsko leto 2003/2004 pa je bila omenjena določba prezrta, saj so sezname osebja za slovenske in italijanske šole skupni in so zaradi tega oškodovane tako slovenske kot večinske šole. Tako je predvideno krčenje števila stolic, pri čemer so najbolj prizadete višje srednje šole. Prvič v 15 letih pogajanj se je zgodilo, da je nek višji funkcionar javno izjavil, da italijanski državni zbor za šolstvo sporazume o slovenski manjšini, lahko spoštujejo, ali pa ne. Tudi tako velikega krčenja še ni bilo. Glede na ugotovljeno dejansko stanje sindikat izraža zaskrbljenost, saj je odstotek krčenja sezname učnega osebja na javnih šolah s slovenskim učnim jezikom večji kot na italijanski. Hkrati opozarjajo, da je lahko položaj problematičen tudi za upravno in pomožno osebje, kajti tudi njihov položaj je vezan na število vpisov.

Predstavnik Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu je povedal, da komisiji predloženi pismeni odgovor vse, kar je bilo doslej storjenega v zvezi s tem vprašanjem.

V razpravi so člani komisije podčrtali pomen šolstva za ohranitev slovenske narodnostne skupnosti, ki živi v Italiji, in v celoti podprli pobudo državnega svetnika dr. Zoltana Jana. Ugotovili so, da je naslednja leta povsem predvidljivo nadaljnje krčenje delovnih mest na italijanskih državnih šolah s slovenskim učnim jezikom: deželni ravnatelj je namreč zavzel stališče, da mora usklajevati interese ene in druge skupnosti, pričakovanja enih in drugih političnih skupin, tudi na deželni ravni. Slovenska država se ni enako intenzivno zavzemala za šolstvo slovenske manjšine kot za šole narodnih manjšin v Sloveniji, ki ima zagotovljen privilegirani položaj, kjer veljajo posebni normativi in merila za financiranje. Druge države, predvsem Avstrija, je od Italije dosegla, da ima šolstvo nemške manjšine bistveno

ugodnejši položaj, isto velja za francosko manjšino. Republika Slovenija je pri zazvemanju za državne šole s slovenskim učnim jezikom v Republiki Italiji dosegla premalo. Premalo se upošteva, da je položaj tega šolstva urejen v posebnem zakonu, zato se mednarodna aktivnost Republike Slovenije ne more opirati le na krovni zakon o zaščiti slovenske manjšine.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za zunanje zadeve in Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport, da pobudo preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) nanjo odgovorita v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **pobude** Komisije državnega sveta za mednarodne in evropske zadeve v zvezi z delovanjem Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14.5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/94, 14/99) obravnaval pobudo **Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve** glede delovanja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu in na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP:

Državni svet Republike Slovenije podpira pobudo Komisije državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve in predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo preuči in nanjo odgovori.

Državni svet Republike Slovenije poziva Vlado Republike Slovenije, da se kot organ v sestavi Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije ohrani Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Obrazložitev:

Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu opravlja naloge, ki se nanašajo na slovensko manjšino v sosednjih državah ter na slovenske

zdomce in izseljence po svetu, na njihovo kulturno, prosvetno in gospodarsko povezovanje z matično državo, na informiranje, svetovanje in na pomoč na področju pravne zaščite, na spremljanje in koordiniranje dejavnosti pristojnih ministrstev na tem področju.

Državni svet ocenjuje, da je intenziven odnos Republike Slovenije do Slovencev, ki živijo izven njenih meja, izrednega pomena za uresničevanje in uveljavljanje slovenske identitete, še posebno v procesih globalizacije in vstopanja v evro-atlantske integracije.

Državni svet podpira avtonomno delovanje in sedanje pristojnosti Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu kot organa v sestavi Ministrstva za zunanje zadeve RS. Pričakuje pa se, da bo uradu v prihodnje omogočena še večja učinkovitost ob izboljšani strokovnosti njegovega delovanja.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, da pobudo preuči in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Sklep državnega sveta ob obravnavi **vprašanj** državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z nadzorom sistema pravil za varno in skrbno poslovanje bank in hranilnic

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14. 5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) obravnaval **vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca** v zvezi z nadzorom sistema pravil za varno in skrbno poslovanje bank in hranilnic ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Banki Slovenije, da vprašanja preuči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca se glasijo:

- Kako Banka Slovenije opravlja nadzor sistema pravil za varno in skrbno poslovanje bank in hranilnic?
- Koliko pregledov in neposrednih vpogledov in poslovnih knjig in drugo dokumentacijo je Banka Slovenije opravila pri bankah, ki imajo sedež na območju RS od leta 1998 dalje?
- Ali je Banka Slovenije izdala konkretne ukrepe posameznim bankam?
- Ali je Banka Slovenije opravila nadzor in pregled poslovanja Slovenske investicijske banke d. d. Ljubljana in kakšni so bili ukrepi Banke Slovenije?

Obrazložitev:

Po členu 12/1, točka 5, Zakona o Banki Slovenije (Ur.l. RS, št. 58/2002) Banka Slovenije opravlja tudi naloge oblikovanja uveljavljanja in nadzora sistema pravil za varno in skrbno poslovanje bank in hranilnic. Po členu 43/1 istega zakona Banka Slovenije v okviru svojih pristojnosti z nadzorom bank in hranilnic preverja izvajanje določb tega in drugih zakonov ter na njihovi podlagi izdanih predpisov in ukrepov. Po členu 44 Banka Slovenije izvaja nadzor bank in hranilnic s pregledom poročil, podatkov in druge dokumentacije, ki jo dobi od bank, in z neposrednim vpogledom v poslovanje banke in hranilnice. Naloga Banke Slovenije je tako nadzor nad poslovanjem banke in s tem nadzor nad kvalitetnim delom banke in likvidnostjo bank. V

javnosti odmeva primer SIB d. d. Ljubljana, ki menda že nekaj let ni izpolnjevala pogojev, ki so potrebni za ohranjanje likvidnosti banke. V tej zvezi se nakazuje vprašanje, ali je Banka Slovenije sploh opravila kakšen pregled ali drugačen nadzor pri SIB d. d. Ljubljana in kakšne ukrepe je banka podvzela.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Banki Slovenije, da vprašanja preuči in v skladu z 98. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) nanje odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanj državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z izterjavo davčnih obveznosti

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14.5.2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93 in 14/99) obravnaval vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca v zvezi z izterjavo davčnih obveznosti ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca in predlaga Davčni upravi Republike Slovenije, da vprašanja preuči in nanje odgovori.

Vprašanja državnega svetnika Jožeta Ilca se glasijo:

- Ali davčna uprava razpolaga in vodi evidenco z ažurnimi in točnimi podatki o vseh davčnih zavezancih na območju RS?
- Ali obstoji točna in ažurna evidenca o višini obveznosti posameznih davčnih obveznikov in v kakšnih zneskih?
- Kolikšno je stanje zapadlih in neporavnanih davčnih obveznosti?
- Kolikšen znesek zapadlih in neporavnanih davčnih obveznosti je v prisilni izterjavi?
- Kolikšen znesek davčnih obveznosti ni v izterjavi zaradi odložitve plačila?
- Kolikšen znesek davčnih obveznosti je bil do 1.1.2003 odpisan in iz katerih razlogov?
- Kdo so davčni zavezanci - pri tem mislimo na najvišje zneske odpisov, katere so bile obveznosti odpisane?
- Koliko časa traja povprečen postopek davčne izterjave davčnih obveznosti?

Obrazložitev:

Računsko sodišče RS je opravilo pregled poslovanja Davčne uprave RS. Po posameznih informacijah, ki so bile objavljene v medijih, je zaključek pregleda takšen, da je evidenca davčne uprave nepregledna in da dokončni zaključki niso bili mogoči. Davki in druge javne dajatve so vir dohodkov države in proračunska sredstva. Neobračunavanje davkov in neizterjava davkov vpliva na priliv proračunskih dohodkov. Če ni dohodkov, tudi proračun ne more izplačevati izdatkov, ki jih je predvidel. To samo povzroči finančno nedisciplino in spravlja v nevarnost prejemke proračunskih izdatkov, da pravočasno izpolnjuje svoje obveznosti in plačuje prispevke. Vsekakor nepregledno in nekvalitetno davčno poslovanje ne more zagotoviti učinkovitega pobiranja davkov in s tem zagotovljenih proračunskih sredstev. Še slabše pa je, da se zaradi navedenega izpada dohodkov pojavljajo sugestije o uvedbi novih davkov. Osnovna predpostavka je, da se morajo plačati vse davčne obveznosti, za katerih izterjavo in obračun je zadolžena davčna uprava. Neažurnost, nepravilnost in nekvalitetnost državnih organov ne more biti utemeljitev za uvedbo novih davkov.

* * *

Državni svet predlaga Davčni upravi Republike Slovenije, da vprašanja preuči in v skladu z 98. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) nanje odgovori v roku 30 dni.

Sklep državnega sveta ob obravnavi vprašanja državnega svetnika dr. Zoltana Jana v zvezi s cenami geodetskih storitev

Državni svet Republike Slovenije je na 6. seji, dne 14. 5. 2003, v skladu z 41. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) obravnaval vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana v zvezi s cenami geodetskih storitev ter na podlagi prvega odstavka 56. člena zakona o državnem svetu (Ur.l. RS, št. 44/92) sprejel naslednji

SKLEP

Državni svet Republike Slovenije podpira vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana in predlaga Vladi Republike Slovenije in

Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da vprašanje preučita in nanj odgovorita.

Vprašanje državnega svetnika dr. Zoltana Jana se glasi:

Kaj bosta storila Vlada Republike Slovenije in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, da bodo cene geodetskih storitev v sprejemljivih okvirih?

Obrazložitev:

Ob sprejemu zakona o geodetski dejavnosti je Državni svet Republike Slovenije 28. 12. 1999 sprejel sklep, da od Državnega zbora Republike Slovenije zahteva ponovno odločanje o tem zakonu, ker je med drugim ugotovil, da ni predvideno učinkovito reguliranje cen geodetskih storitev.

Kot je razvidno iz priloženih prepisov dobesednih zapisov 60. seje odbora za infrastrukturo in okolje z dne 13.1.2000 in 18.1.2000 ter 18. seje Državnega zbora Republike Slovenije z dne 26.1.2000, je državni sekretar mag. Dušan Blagajne navajal zavajajoča predvidevanja, zaradi katerih je državni zbor zavrnil odločilni veto državnega sveta in zakon potrdil.

Današnja praksa je pokazala, da so geodetske storitve pri

pooblaščenih izvajalcih dosegle nesprejemljivo visoke cene, saj te znašajo na parceli, ki je že vpisana v zemljiško knjigo, praktično več kot gradbeni načrt oziroma okrog 300.000 tolarjev, k čemur je potrebno dodati še dodatne stroške geodetske uprave, advokata ter takse, ki se jim pri postopku vpisa v zemljiško knjigo ni mogoče izogniti zaradi predpisov, ki jih je sprejela vlada oziroma organi ministrstva.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije in Ministrstvu za okolje, prostor in energijo, da vprašanje preučita in v skladu s 96. členom poslovnika državnega sveta (Ur.l. RS, št. 44/93, 14/99) nanj odgovorita v roku 30 dni.

ČETRTO SREČANJE ZDRUŽENJA EVROPSKIH SENATOV

V španskem Senatu je 28. 2. 2003 potekalo 4. srečanje Združenja evropskih senatov, ki so se ga udeležili predsedniki zgornjih domov parlamentov Nemčije, Avstrije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Španije, Ruske federacije, Francije, Italije, Nizozemske, Poljske, Češke, Romunije, Švice in Slovenije, kot opazovalec pa Luksemburg. Tema 4. srečanja je bila »Zgornji domovi in funkcije nadzora nad vladami«.

Delegacijo državnega sveta je vodil predsednik Janez Sušnik, v njej pa so sodelovali še mag. Tomaž Lovrenčič, veleposlanik Republike Slovenije v Madridu, Primož Hainz, sekretar državnega sveta, Lilijana Žurman, svetovalka državnega sveta, Zdenka Simčič, podsekretarka v Protokolu Republike Slovenije in prevajalka ter Jasna Ponikvar, 2. sekretarka veleposlaništva Republike Slovenije v Madridu.

V otvoritvenem nagovoru je predsednik španskega Senata Juan José Lucas povzel dosedanja srečanja Združenja evropskih senatov, predstavil splošne in posebne funkcije nadzorov zgornjih domov nad vlado ter splošne in posebne funkcije nadzora španskega Senata nad vlado. Na splošno imajo zgornji domovi klasične instrumente nadzora nad izvršilno oblastjo. Med klasične elemente nadzora zgornjih domov nad izvršilno oblastjo se uvrščajo vprašanja in pobude ter interpelacije oziroma zahteve, kot tudi ustanovitve mešanih komisij. V primerih, kjer zgornji domovi izpolnjujejo funkcijo zastopanja teritorialnih interesov, posledično izvajajo kontrolo nad izvršilno oblastjo pri vprašanih, povezanih s teritorialnimi entitetami.

Španski senat ne posreduje mehanizmov, ki se uvrščajo med zahteve glede politične odgovornosti vlade pred senatom, prav tako vlada ni pravno zavezana odstopiti od katerihkoli iniciativ na zahtevo senata. Španski senat izvaja klasične elemente nadzora nad izvršilno oblastjo preko vprašanj, odgovorov in interpelacij, kot tudi ustanavljanja skupnih mešanih komisij. Prav tako imajo z zakonom predpisano možnost pridobitve katerihkoli poročil izvršilne oblasti. Drugo pomembno področje izvajanja kontrole nad izvršilno oblastjo zadeva področje regij oziroma avtonomnih skupnosti. Španska ustava (1978) tudi definira senat kot institucijo, ki zastopa teritorialne interese, tako ima senat možnost kontrole nad odločitvami vlade, ki se nanašajo na pristojnosti avtonomnih skupnosti, kot tudi kontrolo nad izvajanjem pristojnosti avtonomnih skupnosti. Z ustavo je določeno, da v primeru, ko avtonomna skupnost ne izpolnjuje z ustavo določenih dolžnosti ali z drugimi zakoni predpisanih obveznosti ali deluje proti splošnim interesom Španije, lahko vlada ob večinski podpori senata sprejme ukrepe, ki zavezujejo avtonomno skupnost, da izpolni dolžnosti, ki so v splošnem interesu države. Poudaril je, da se do sedaj še nikoli

ni uporabila ta ustavna možnost. Zaključil je z oceno, da španski senat zadovoljivo izpolnjuje funkcijo kontrolo nad izvršilno oblastjo.

Predsednik državnega sveta Janez Sušnik je v svojem govoru predstavil ureditev in funkcije državnega sveta ter razmerja državnega sveta do Vlade Republike Slovenije. Omenjeni govor je sestavni del tega poročila.

Predsedniki zgornjih domov so na koncu srečanja sprejeli skupno izjavo, ki je sestavni del tega poročila.

Ob robu omenjenega srečanja je predsednik državnega sveta Janez Sušnik opravil še nekaj dvostranskih srečanj:

Srečanje predsednika državnega sveta Janeza Sušnika s predsednikom španskega senata Juanom Joséjem Lucasom, 28.2.2003.

V pogovoru je predsednik španskega senata Lucas podčrtal pomen sodelovanja Slovenije na tokratnem srečanju Združenja evropskih senatov. Združenje opravlja pomembno nalogo povezovanja v evropskem prostoru ter krepi vlogo zgornjih domov nacionalnih parlamentov. Tokratno srečanje pomeni nadaljevanje uspešnega 3. srečanja predsednikov senatov, ki ga je lani tako uspešno organiziral slovenski državni svet. Izrazil je zadovoljstvo, da lahko sam kot nov predsednik španskega senata sprejme novega predsednika slovenskega državnega sveta.

Slovenija bo z vstopom v Evropsko unijo, od katerega nas loči le še štirinajst mesecev, pomembno prispevala k utrditvi skupne evropske identitete. Španija goji s Slovenijo odlične odnose, zato si tudi v Senatu želijo z lastno aktivnostjo te odnose še poglobiti in utrditi. Predsednik Lucas je izrazil željo, da bi bil med prvimi, ki bodo lahko Sloveniji čestitali ob podpisu pristopne pogodbe za vstop v Evropsko unijo.

Predsednik Sušnik se je gostitelju zahvalil za prisrčen sprejem in odlično gostiteljstvo srečanja predsednikov zgornjih domov evropskih parlamentov. Španija igra v izgradnji nove Evrope izjemno pomembno vlogo in veseli smo, da se lahko ob tokratnem zasedanju Združenja evropskih senatov srečamo v Madridu, v španskem senatu.

Politični, gospodarski in drugi odnosi med Španijo in Slovenijo se odlično razvijajo. Španija je ves čas podpirala Slovenijo pri njenem vključevanju tako v EU kot v Nato, to pa je dragocena popotnica za naše skupno delo v prihodnje. Z željo, da bi nadaljevali ta več kot potreben dialog med državama in utrjevali odnose med Slovenijo in Španijo, bomo zelo veseli, če bomo lahko predsednika španskega senata že v kratkem pozdravili v Sloveniji. Podrobnosti se lahko določijo po diplomatskih kanalih, vendar bi kazalo izkoristiti vrsto pozitivnih dogodkov, ki se bodo odvijali ob vstopanju Slovenije v Unijo in obisk izvesti že v kratkem.

Predsednik španskega senata Lucas se je zahvalil za povabilo in ga z veseljem sprejel.

Srečanje predsednika državnega sveta Janeza Sušnika s predsednikom nemškega Bundesrata Wolfgangom Böhmerjem, 28.2.2003.

Predsednik državnega sveta Janez Sušnik je izrazil poseben interes za razvoj odnosov med državnim svetom in nemškim Bundesratom, še posebno v luči vstopanja Slovenije v EU. Obstaja že tradicija odnosov med obema institucijama, zato je predlagal, da se predsednika srečata na posebnem srečanju.

Predsednik Bundesrata Wolfgang Böhmer se je strinjal s potrebo po nadaljevanju krepitve stikov med Nemčijo in Slovenijo ter z izmenjavo mnenj in izkušenj med obema institucijama. To je še posebno pomembno v luči skorajšnjega vstopa Slovenije v EU. Izrazil je interes za izvedbo dvostranskega srečanja s predsednikom državnega sveta, podrobnosti pa se naj dogovorijo po diplomatski poti.

Srečanje predsednika državnega sveta Janeza Sušnika s predsednikom Sveta federacije Federalnega zbora Ruske federacije Sergejem Mironovim, 28.2.2003.

Predsednik državnega sveta Janez Sušnik je podčrtal, da so se odnosi med Slovenijo in Rusijo v zadnjih letih zelo okrepili, tako na političnem, gospodarskem kot tudi na drugih področjih. V Sloveniji smo gostili predsednika Ruske federacije Putina, ki se je ravno tu prvič srečal s predsednikom ZDA Bushem, med predsednikom države dr. Janezom Drnovškom in predsednikom Putinom pa se je razvil poseben prijateljski odnos, ki pozitivno vpliva tudi na razvoj gospodarskih odnosov med državama.

V okviru tega si v državnem svetu želimo krepitve sodelovanja s Svetom federacije, tudi po načrtovanem vstopu Slovenije v EU in Nato. Sami zelo cenimo vzajemno spoštovanje, ki vlada med državama, želeli pa bi okrepiti neposreden dialog tudi med obema zgornjima domovoma parlamentov. Zato je predsedniku Mironovu izrekel povabilo, naj ob ustrezni priložnosti obišče Slovenijo.

Predsednik Mironov se je za povabilo iskreno zahvalil ter poudaril, da ga z veseljem sprejema. Povedal je, da bo preučil urnik svojih obveznosti in po diplomatski poti predlagal ustrezen termin, če ne že letos, pa naslednje leto. Izrazil je svojo pripravljenost za krepitev odnosov med obema institucijama in s tem med Slovenijo in Rusijo.

Srečanje predsednika državnega sveta Janeza Sušnika s predsednikom avstrijskega Zveznega sveta Herwigom Höselejem, 28.2.2003.

V pogovoru sta se predsednika strinjala, da je potrebno ohranjati visoko stopnjo sodelovanja med zgornjima domovoma obeh sosednjih držav. V ta namen sta se dogovorila za izvedbo dvostranskega srečanja, ki bi lahko kot uradni obisk predsednika državnega sveta potekalo v Avstriji, datum pa bo v najkrajšem možnem času določen po diplomatski poti.

Ocena obiska:

Srečanje predsednikov evropskih senatov oziroma zgornjih domov parlamentov je pomembno prispevalo k povezovanju zgornjih domov evropskih parlamentov tudi v luči skorajšnjega vstopa Slovenije v EU. Prisotnost predsednika španskega, francoskega, nemškega, avstrijskega in ostalih senatov ter podpredsednika italijanskega senata je bila odlična priložnost za utrditev stikov, pa tudi za pogovor o tako pomembnih temah, kot je evropska ustava in potek konvencije o prihodnosti Evrope. Sporočilo srečanja, to je povečana vloga nacionalnih parlamentov pri nadzoru vlad, bo imelo svoj odmev tudi v razpravi o končnem besedilu konvencije. Jasno je, da bodo zaradi svoje pomembnosti in ugleda evropski senati v institucionalni sestavi Unije igrali ustrezno vlogo.

Ločeni dvostranski pogovori predsednika Sušnika s predsedniki najpomembnejših evropskih senatov so utrdili že dosedanji pomen Državnega sveta v evropskem prostoru in odprli pot za kvalitetne mednarodne stike v času našega vključevanja v EU.